

Aktualno

Ormoško kopališče • Škorjanec: »Vztrajali bomo še eno sezono«

⇒ Stran 3

Politika

Videm • Zakaj se je strahovito podražil Hekov most

⇒ Stran 5

3 TOČKE

vrednost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 8. oktobra 2019

Letnik LXXII • št. 78 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 1,20 EUR

RADIOPTUJ
89,8 • 98,2 • 104,3
www.radio-ptuj.si

Danes priloga

Pred
kurilno
sezono

stotini
za varno prihodnost

Danes priloga

Aktualno

Ptuj • Antikvariat „zaprl“ dolgovi najemnika, ne občina

⇒ Stran 2

Podeželje

Podravje • Za štrka Srečka je bila usodna plastika

⇒ Stran 7

V središču

Podravje • Ugriz steklega psa je lahko tudi smrten

⇒ Stran 8

Aktualno

Ptuj • Varnost otrok na cestah vedno slabša

⇒ Stran 3

Slovenija, Podravje • Milijarde evrov za vedno dražja zdravila

Najdražje zdravilo stane 320.000 evrov

Enormno visoki zneski zdravljenja nekaterih bolezni vedno znova šokirajo slovensko javnost. Najdražje zdravilo v Sloveniji, katerega strošek za zavarovane osebe krije obvezno zdravstveno zavarovanje, je Spinraza; en sam odmerek stane več kot 80.000 evrov, za zdravljenje so potrebni vsaj štiri letno. Delež oseb, ki prejemajo zelo draga zdravila, v naši državi v zadnjih letih močno narašča. Več na straneh 8 in 9.

Foto: Črtomir Goznik

Haloze •

Eni v trgatev, drugi na tabor Šiškovar

⇒ Stran 2

Črna kronika •

Galov denar porabila za stanovanje in knjige

⇒ Stran 32

torkova
izdaja

Ormoško •

Kako in kdaj bodo reševali prostorsko stisko v dveh vrtcih

⇒ Stran 6

Ptuj • Dušan Cunjak pristal v osebni stečaj

Antikvariat „zaprl“ dolgovi najemnika, ne Občina Ptuj

Pred dobrim mesecem je svoja vrata zaprl edini antikvariat na Ptuj, v Prešernovi ulici 11. Za odpoved najemne pogodbe se je MO Ptuj odločila zaradi nerednega plačevanja najemnine. Najemnik Dušan Cunjak je bil zaradi tega zelo nezadovoljen; vso krivdo za zaprtje je pripisal Mestni občini Ptuj. Očitno pa so podjetnika pestile še kakšne druge težave; junija je namreč razglasil osebni stečaj.

Foto: Črtomir Goznik

Prostori nekdanjega antikvariata v Prešernovi ulici 11 so prazni, v kratkem bodo opravili primopredajo lokala.

Cunjaku se je pravzaprav pri plačilih najemnine za lokal na Ptuj začelo »zatikati« prvi mesec po odprtju antikvariata, že avgusta 2015. Prve dolgove si je občina poravnala z izvršbami, februarja leta 2016 pa so dolgovi spet narasli na 1.464 evrov.

Čprav bi mestna občina Ptuj kot najemodajalka prostora lahko Cunjaku odpovedala najemno pogodbo že takoj po prvih neplačilih najemnine, je vse do letos ukrepala bolj ali manj „meško“; z dopisi, telefonskimi klici in pozivi, naj poravna svoje obveznosti, preden bo vložila izvršbo na sodišče. Dušan Cunjak pa je ves ta čas (namesto poravnave dolga) občino pozival, naj mu zniža najemnino, ki je znašala 246 evrov mesečno. To je sicer po odloku možno, vendar le pod pogojem, da najemnik ni dolžnik oz. da nima neplačanih obveznosti. Če bi torej Cunjak svoje dolgove za nazaj poravnal, bi lahko plačeval precej nižjo, subvencionirano najemnino, saj mu je občina v ta namen posredovala tudi vso potrebno dokumentacijo. A Cunjak dolgov ni poravnal in začarani krog pozivov z občine ter njegovega obtoževanja se je le poglabljal.

MO v stečajno maso prijavila terjatev višini 2.592 evrov

Spis za antikvariat Dušana Cunjaka je zajeten; vsebuje številne dopise in pozive za izpolnjevanje najemne pogodbe ter Cunjakovo nespametno vztrajanje pri subvenciji, ne da bi prej poravnal dolgove. Hkrati je Cunjak dalj časa obljubljal, da bo dolgove do občine poravnal takoj, ko proda svojo nepremičnino v Ljubljani, zato mu občina ni takoj odpovedala najemne pogodbe. Medtem je seveda dolg rasel; novembra 2018 je znašal 1.861 evrov. Ker od njegovih obljub ni bilo nič, je občina končno prekinila najemno razmerje. Odstop od najemne pogodbe je postal pravnomočen 28. junija letos, ko je dolg znašal 2.834 evrov. Takrat bi Dušan Cunjak moral MO Ptuj lokal vrniti, a je, namesto da bi lokal vrnil, napisal več sporočil z vse prej kot primerno vsebino. Vmes je tudi poplačal nekaj 100 evrov dolga iz naslova najemnine.

Junija letos pa je razglasil osebni stečaj. MO Ptuj je terjatev v višini 2.592 evrov, kolikor je po delnem poplačilu znašal preostali dolg, prijavila v stečajno maso in se povezala s stečajnim upraviteljem Tonetom Jagodicem, saj želi lokal nazaj v svoje roke. Zato občina sedaj plačuje vse redne stroške, povezane z obstojem lokala (elektrika, ogrevanje ...), poplačala pa je tudi dolgove do vseh distributerjev, saj želijo lokal čim prej predati novemu, resnemu najemniku.

Zapletlo se je tudi pri vračilu lokala

V sodelovanju s stečajnim upraviteljem je MO Ptuj tudi pozvala Cunjaka, da čim prej vrne ključke lokala. Sprva jih je poskušal vrniti preko svoje zaposlene Ane Kraševce, a brez vsakršnih pooblastil, da se lahko v njegovem imenu opravi primopredaja lokala, v katerem je ostalo še nekaj knjig, ena miza in regal.

„Ključev nisem želela prevzeti, ker bi mi lahko najemnik očital, da sem karkoli v lokalu odtujila. S tem sem zaščitila tudi gospo Ano, ker bi podobno lahko očital tudi njej. Poklicala pa sem stečajnega upravitelja in ga prosila za posredovanje,“ je pojasnila Asja Stropnik Paternost iz MO Ptuj.

Posredovanje je bilo uspešno in 1. oktobra je Dušan Cunjak MO Ptuj predal ključke lokala.

MG

Haloze • Štajerska varda na urjenju v Leskovcu

Eni v trgatev, drugi na tabor varde

Vinorodna haloška pokrajina v začetku jeseni ni vabila samo trgačev, ki so po goricah obirali grozdje. Konec septembra so se na s soncem obsijanih haloških gričih in v strmih haloških hostah (gozdovih) urili pripadniki Šiškovih Štajerske in Kranjske varde.

Četrti tabor Štajerske varde je potekal v Veliki Varnici na obmejnem območju med Slovenijo in Hrvaško. Postavili so šotore, izobesili državno in svojo zastavo ter se urili v obrambnih veščinah. „Pripravi, nameri, streljaj!“ je slišati na video posnetku tabora, ki je objavljen na Facebook strani varde. Njen vodja Andrej Šiško je na posnetku razložil, da je namen tabora ter združevanja urjenje za morebitno pomoč državnim varnostnim organom. „Patuljiramo ob mejni črti. Opazujemo, kaj se dogaja. Če so kje vidni kakšni sledovi ali pa če bi našli naleteli na migrante, bi o tem obvestili policijo. To je vse, kar je naša naloga. Nadziramo mejo, to je vse.“

Ne samo Štajerska, tudi dežela Kranjska že ima vardo

Trenutno sta ustanovljeni Štajerska in Kranjska varda oziroma varda dežele Kranjske, ki vključuje Gorenjsko in Dolenjsko ter Belo krajino. Po Šiškovih besedah je v načrtu še organizacija Primorske, Koroške in Prekmurske varde. „Ko bo vse to ustanovljeno, nastopijo razmere, da lahko ustanovimo Slovensko vardo. Branimo Slovenijo pred nezakonitimi migranti. Ti so del organizirane nelegalne trgovine z ljudmi. Če slovenska policija in vojska nimata dovolj kadra, da bi to obvladovali, smo mi pripravljeni pomagati,“ je jasen Šiško, ki se želi srečati tudi z vrhovnim poveljnikom obrambnih sil, predsednikom republike Borutom Pahorjem.

Foto: FB

Usposabljanje vardistov med haloškimi goricami in gozdovi

Katere so „veščine“
vardista

Šiško v video posnetkih pojasnjuje, da se na taborih urijo v

Kaj so počeli v Varnici

O četrtem taboru, ki so ga izvedli v haloški Veliki Varnici, so na FB-profilu zapisali, da je bil namenjen usposabljanju na terenu: „S pomočjo profesionalnih inštruktorjev smo izvedli obmejno patroljo, kjer smo opazovali migrantske poti in se usposabljali na področju osnov patroljiranja in gibanja v hribovitem okolju. Izvajali smo osnovne varnega rokovanja s pištolo in puško, oboje v airsoft izvedbi.“

rokovanju z orožjem (replikami), učijo formacijskega gibanja po terenu, osnov delovanja izvidnic, vzpostavljanja zvez in komunikacije, delovanja na nivoju oddelka ter nekaterih drugih veščin, kot so osnove preživetja v naravi in podobno. „Vstanemo ob šestih zjutraj, sledijo telovadba, pozdrav zastavi in zajtrk. Nato začnemo z različnimi učnimi točkami. To traja do kosila, potem je počitek in še popoldanski del urjenja. Zvečer se pogovorimo o tem, kaj smo počeli čez dan. Nato sledi seznanjanje s slovensko vojaško zgodovino.“ Šiško dodaja, da z nacionalnimi varnostnimi silami (policija in vojska) nimajo težav. O svojih aktivnostih redno obveščajo policijo – lokalne policijske postaje, kjer tabor poteka. „Ne povzročamo nikakršnih težav. Vse, kar počnemo, poteka v okviru zakonov. Varda je obrambna skupnost in pomeni stražo, varovanje. Nismo niti vojska niti paravojska, temveč varda. In to imamo namen ostati. Nimamo namena prevzemati policijskih pooblastil. Ustava in mednarodne deklaracije o človekovih pravicah nam omogočajo, da sami poskrbimo za varnost življenj in premoženja.“

Mojca Zemljarič

Foto: Media24

Andrej Šiško in njegova varda sta požela zanimanje hrvaških medijev, tudi nacionalne HRT.

Trnovska vas • Pritličju »občinske« stavbe se obetajo boljši časi

Občina v odkup nekdanje Mercatorjeve trgovine

Potem ko so Mercatorjevi prostori v središču Trnovske vasi dolga leta zapuščeni propadali, se jim je na občini z »najboljšim sosedom« slednjič uspelo dogovoriti, da nepremičnino, ki kazi podoba kraja, proda.

V prvem nadstropju mogočne stavbe, ki je bila leta 1894 zgrajena za potrebe šole, ima danes svoje prostore občinska uprava, v pritličju pa je bila nekaj časa majhna Mercatorjeva prodajalna, ki je svoja vrata že leta nazaj zaprla. Mercator takrat očitno ni imel več interesa po posodobitvi svojih prostorov in nadaljnji prisotnosti v Trnovski vasi. Urejena ni bila niti etažna lastnina, Mercator kot solastnik v stavbo ni nič vlagal; občina je morala tako na lastne stroške v celoti kriti popravilo od toče poškodovane strehe, sama plačati za fasado ... Pritličje je to-

rej že leta prazno, zanemarjeno in nezadržno propada, kar ni v ponos nikomur, poleg tega pa bi prostore

na odlični lokaciji lahko s pridom uporabili v druge namene. Kot je povedal župan Alojz Benko, zani-

manje zanje je, za odkup ali najem. Med interesi je tudi domačinka Jasmina Štebih, ki bi si rada v teh prostorih uredila popoldansko varstvo otrok.

Na eni od zadnjih sej občinskega sveta je svetnik Andrej Arnuga predlagal, da Mercatorjeve prostore, po neuradnih informacijah naj bi bila njihova vrednost 74.000 evrov, odkupi občina in jih nato oddaja v najem, s čimer so se svetniki strinjali in župana pooblastili za pogajanja z Mercatorjem za odkup pritličja, niso pa povsem izključili tudi možnosti nadaljnje prodaje.

SD

Foto: SD

Občina Trnovska vas želi odkupiti prostore nekdanje Mercatorjeve prodajalne v pritličju »občinske« stavbe.

Ormož • Na bazenu največ Ptujčanov in Hrvatov, Ormožanov le za vzorec

Škorjanec: »Vztrajali bomo še eno sezono«

Najemnik Letnega kopališča Ormož, samostojni podjetnik Franc Škorjanec, s prvo kopalno sezono ni in ne more biti zadovoljen. V primerjavi s povprečjem preteklih sezon so prodali 2.000 kart manj ter pridelali nekaj tisočakov čiste izgube.

Letno kopališče Ormož, ki ga je v preteklih letih upravljalo ormoško Komunalno podjetje, je samo lani pridelalo skoraj 40.000 evrov izgube, ki sta jo pokrili občini Ormož in Središče ob Dravi.

Kljub vsakoletni izgubi (in da v končni fazi kopališča ne bi zaprli) je v prepričanju, da lahko poslovanje kopališča spravi na zeleno vejo, celoten kompleks skupaj z gostinskimi lokalom kot edini ponudnik letos v najem prevzel podjetnik Škorjanec. A je prvo sezono zaključil z okoli 5.000 evri izgube, kar je sicer precej manj, kolikor so rdeče številke znašale v preteklih letih. To je sicer zanimivo, saj bi pri 2.000 manj prodanih vstopnicah kot prejšnja leta potemtakem morala biti izguba mnogo večja ... Toda to je že druga zgodba.

Premalo prodanih vstopnic

»Številke so pokazale to, česar smo se lahko bali. Namreč bazen se to sezono iz naslova prodanih vstopnic ni pokrival. Prodali smo okoli 2.000 manj vstopnic glede na povprečje preteklih sezon. Prodanih je bilo približno 10.000 kart, od tega je bilo 1.500 vstopnic za otroke do 6. leta starosti, ki imajo prost vstop. Če bi nam uspelo prodati vsaj 13.000 vstopnic, kar je tudi naš cilj za prihodnjo kopal-

Kopališče je bilo po besedah najemnika letos slabo obiskano; kljub prenovi in zelo dobri kakovosti vode so prodali celo manj vstopnic, kot je bilo večletno povprečje.

no sezono, bi bili na pozitivni nuli. Ocenjujem, da so osnovni stroški presežali prihodke od prodaje vstopnic za 5.000 do 6.000 evrov, pri tem pa nismo računali na nekatere druge stvari, ki jih je bilo treba nabaviti, kot so blagajne, orodje za košenje in drugo,« je pojasnil Škorjanec.

Zagodlo (tudi) slabo vreme

Slabši obisk na bazenu, ki sicer velja za cenovno dostopnejšega

v državi, pripisuje predvsem neugodnim vremenskim razmeram: »Julija in avgusta smo imeli dva tedna slabega vremena, kar pa ne pomeni, da je bil bazen zaprt. Opažamo pa, da če je temperatura zraka okoli 30 stopinj Celzija, je bazen poln, če je 28 stopinj, pa prazen, čeprav imamo solarno gretje in lahko v dveh urah tudi za dve stopnji dvignemo temperaturo vode. Kopalci se ne morejo navaditi, da je tukaj zelo prijetno tudi pri 25 stopinjah, ker ima voda več, vsaj 26 stopinj.«

Najkakovostnejša voda daleč naokoli, odziv domačinov pa katastrofalen

Rešitelja letošnje kopalne sezone, ki se sicer po profesiji ukvarja z zidarstvom in inštalaterstvom, pa žalosti, da je na bazenu najmanj domačinov. Prevladujejo kopalci iz sosednje Hrvaške, iz ptujskega območja ter iz okolice Ormoža. Domačinov pa je le za vzorec. »Ormožanov je samo deset od-

»Če se bazen ne bo sam pokrival, dvomim, da se bomo trudili naprej,« je ob okoli 5.000 evrov težki izgubi ob koncu prve kopalne sezone dejal novi najemnik Letnega kopališča Ormož Franc Škorjanec.

stotkov ali pa celo še kakšen odstotek manj. Ne zdi se mi logično, da se gredo kopat na Ptuj, plačajo enkrat dražjo karto in se kopajo v dosti manj kakovostni vodi, kot jo imamo mi. Kot je pokazala analiza inšpektorjev, smo po kakovosti vode prekosili vsa sosednja kopališča. Glede na to, kako smo se trudili in da smo pripravili bazen do te mere, da smo bili s tem tudi sami zadovoljni, odziv bližnje okolice pa je bil tako rekoč katastrofalen, sem žalosten,« je nadaljeval.

Tri mesece je skupaj z ekipo zaposlenih potreboval, da je celoten objekt dobil osveženo podobo. Še pred odprtjem je poskrbel za celotno prenovo gostinskega dela ter se lotil popravkov tako na

športnem kot otroškem bazenu. Vloženih je bilo več deset tisoč evrov, od tega je občina kot lastnica objekta prispevala okoli 34.000 evrov.

Prihodnja sezona bo odločilna

»Nastalo izgubo iz poslovanja bazena bom pokrival iz gostinskega dela, kar je zelo narobe. Če se bazen ne bo sam pokrival, dvomim, da se bomo trudili naprej. Eno sezono bomo zagotovo še vztrajali, pri tem pa upam, da nas bodo tudi naši ljubi Ormožani podprli in obiskovali,« je o tem, kako naprej, še povedal Škorjanec.

Monika Horvat

Ptuj • Varnost otrok na cestah vedno slabša

Narobe svet: naselja brez ustreznih cest

Člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPVCP) mestne občine (MO) Ptuj z grenkobo ugotavljajo, da kljub nekajletnim opozorilom za šolarje v Grajeni in Novi vasi pri Ptujju še vedno ni zagotovljena varna šolska pot. Še več: zaradi glavne ceste je celo smrtno nevarna.

Staršem, ki zaradi nevarne ceste otrok ne pošiljajo na šolski avtobus, temveč jih sami vozijo v šolo, je bila dana možnost, da jim občina povrne stroške prevoza. Po besedah predsednika SPVCP Franca Kozela so se v Grajeni za povračilo stroškov prevoza odločili starši dveh od desetih otrok, v Novi vasi pa nobeden. In žalostno, a resnično: v Novi vasi so do avtobusne postaje ob glavni cesti vsaj pokosili travo, da lahko otroci na avtobus hodijo po pokošeni bankini.

Podžupan MO Ptuj Marjan Kolarič je ponovno opozoril, da gre za resne zadeve. »Kaj pa, če se jutri kaj zgodi? Kdo bo odgovoren?« je zaskrbljeno spraševal.

Janez Strelec, predsednik Združenja šoferjev in avtomobilistov Ptuj, je poudaril, da se vprašanja o urejanju varne šolske poti ob teh dveh državnih prometnicah vlečejo že tako dolgo, da jih po redni poti z dopisi in sestanki verjetno ne bo moč rešiti. »Potreben bo politični angažma, da pride navodilo z vrha. Menim, da bi bilo dobro, da se poišče politična podpora, v smislu kdo koga kje pozna. Samo v takšnem načinu dogovora še vidim rešitev, po redni poti žal ne ...« je razmišljal.

Hiše rastejo, ceste neprimerne in nevarne, pločnikov ni ...

Kozel je ob vseh nerešenih vprašanjih Ptujja na področju prometne varnosti dodal še dva nova akutna primera. Prvi je vprašanje Rogoznice, kjer hiše rastejo kot gobe po dežju, mlade družine z otroki

se priseljujejo, cesta je brez pločnika, prehod za pešce nepravilno urejen.

Drugi primer je načrtovana gradnja novega naselja nad Novo vasjo (Ulica Jožefe Lackove), o kateri smo v našem časopisu zadnji mesec prebrali veliko črnih. Obstojča cesta povečane obremenitve ni sposobna prenesti, za novo pa nimajo ne zemljišč in ne soglasja.

Kozel je opozoril, da bi bilo treba najprej urediti cesto in izpolniti prometnovarnostne standarde ter se nato lotevati gradnje naselij.

Tovornjaki vsakodnevno mimo vrtca?!

Spomnil je, da cesta Ulice Jožefe Lackove poteka mimo rogozni-

Ulica Jožefe Lackove bolj spominja na stezo za pešce ali kolovoz kot na cesto, ki napaja strnjeno in gosto poseljeno naselje, ki pa se bo še širilo (po OPPN je načrtovanih okoli 70 novogradenj). Cesta je ozka, na njej se s težavo srečata dva avtomobila, srečanje tovornega in osebnega vozila pa je nemogoče.

Do avtobusnega postajališča ob glavni cesti v Novi vasi se sedaj redno kosi trava na bankini, da otroci vsaj ne gazijo po visoki travi.

škega vrtca: »Ne moremo dovoliti, da bi toliko tovornjakov vozilo mimo vrtca. Obenem je to šolska pot! Da se lahko zgodi točno to, kar se nam sedaj dogaja, sem opozoril že leta 2017 na zboru krajanov. Do gradbišča novih hiš bi morali urediti poseben dovoz. Kako se bosta srečali tovorno in osebno vozilo, če je cesta tako ozka? To je za stanovalce nesprijemljivo. Ena izmed informacij je tudi bila,

da bi promet po Ulici Jožefe Lackove potekal enosmerno. To spet ni nobena rešitev, ker potem bi na Rogoznici tovornjaki vozili mimo šole,« je bridko ugotavljal. Podžupan Kolarič je pojasnil, da lastniki za cesto ne želijo prodati zemljišč in da možnosti za nadomestno cesto ne vidi, čeprav si je ogledal šest možnih lokacij.

Mojca Zemljarič

Trnovska vas • Zaključuje se ena največjih naložb

Pokopališče dobiva novo podobo

Na trnovskem pokopališču je te dni živahno: zaključujejo se namreč dela druge in hkrati zadnje faze celovite prenove, po kateri bodo občani Trnovske vasi dobili sodobno pokopališče z vso potrebno pokopališko infrastrukturo.

Foto: SD

V kapelici, kjer so v prvi fazi prenove že sanirali vlago, v teh dneh nanašajo sušilne omete in nove oleske.

Kot smo že poročali, je bilo za izvedbo del izbrano ptujsko podjetje GP Project Ing, ki je v prvi fazi prenove tlakovalo okolico mrliške vežice in poti na pokopališču, uredilo odvodnjavanje, položilo inštalacijo za javno razsvetljavo, ozvočenje in vodovod, uredilo okolico z ozelektivno vhodno stran pokopališča ograjilo s kovinsko ograjo, postavilo pa tudi temelje za žarne grobove in za žarni zid. Do 15. oktobra bodo dokončali žarni zid s po desetimi žarnimi nišami na vsaki strani v dveh vrstah. Novost je 19 žarnih grobov pa tudi prostor za raztros pepela pokojnika. Delavci so že odstranili staro ograjo na preostalih treh straneh pokopališča in jo nadomestili z novo panelno, v kapelici, kjer so v prvi fazi prenove že sanirali vlago, pa v teh dneh nanašajo sušilne omete in nove oleske; slednje bo dobila tudi mrliška vežica. Doslej je bilo asfaltirano le manjše parkirišče ob pokopališču, ob letošnjem dnevu spomina na mrtve, ko bo neformalno odprtje prenovljenega pokopališča, pa bo asfaltirano in označeno tudi večje parkirišče. Podobno kot lani prva faza tudi druga faza prenove pokopališča s številnimi novostmi predstavlja eno največjih občinskih investicij; letošnji proračun je namreč stala dobrih 100.000 evrov.

SD

Ormož • Uradnega občinskega vestnika ne bo več

Objava aktov odslej na Lex localisu

Občina Ormož se je vključila v portal Lex localis, del občinskih svetnikov pa je ob tem izrazil dvom glede prednosti novega sistema.

»Z vključitvijo v Lex localis želimo doseči boljšo preglednost in sledljivost sprejetih občinskih predpisov, s čimer se lahko zagotovi še višja kakovost poslovanja občine. Ta sistem se je v praksi izkazal kot izredno učinkovit. Če ste si pogledali omenjeno spletno stran, so v katalogu informacij javnega značaja vsi predpisi dejansko razvrščeni po področjih ter so dostopne zadnje verzije. Tako je v trenutku na voljo čistopis, v nasprotnem primeru pa je veliko dela, da dejansko poiščete osnovni predpis in potem vse spremembe členov. To je dodana vrednost,« je svetnikom na seji pojasnila direktorica občinske uprave Milena Debeljak.

Zaradi te spremembe so morali spremeniti in dopolniti tako statut kot tudi poslovnik občinskega sveta, kar so svetniki potrdili. A nekateri so ob tem podvomili o prednostih novega sistema. »Vse to že imamo. Imamo čistopise, naš poročevalec je že leta dostopen preko svetovnega spleta, tukaj neke dodane vrednosti ni. Za razmisлити je samo, ali bo to ceneje od našega trenutnega sistema,« je dejal Simon Kolmanič. Debeljakova se s tem ni strinjala. Kot je poudarila, je glavna prednost prav v tem, da omenjeni sistem vsebuje prečiščena besedila, česar do sedaj niso imeli. Bi jim pa to olajšalo delo, še zlasti pravnikom.

Konkretnega stroška ne poznajo

Danila Kosija pa je zanimalo, kolikšen strošek bo to pomenil za občino. Po besedah direktorice dodatnih stroškov ne bo, saj so doslej imeli stroške s tiskanjem uradnega občinskega vestnika, ki pa ga z vključitvijo v omenjeni portal več ne bo. Sicer pa bo mesečna naročnina stala okoli 120 evrov, v primeru večjih objav, kot je OPN, pa bodo plačali po posebni tarifi.

»Meni se zdi, da je to le še ena firma, ki objavlja uradne objave in lepo služi na ta račun,« je med drugim pokomentiral Kolmanič.

MH

Sveti Andraž • V podružnični osnovni šoli letos dva kombinirana oddelka

Cilj je samostojno izvajanje pouka

Na OŠ Vitomarci-Cerkvenjak se vsako leto pri resornem ministrstvu neuspešno zavzemajo za znižanje normativov, zato se jim bo aktivno pridružila tudi občina. Za začetek bodo iz občinskega proračuna financirali dodatne štiri ure za ločeni pouk v kombiniranih oddelkih.

V letošnjem šolskem letu podružnično osnovno šolo v Vitomarcih obiskuje 53 učencev, pouk pa poteka v ločenih oddelkih za tretji in četrti razred, dva oddelka pa sta kombinirana, in sicer za prvi in drugi ter peti in šesti razred. Tako pač določa pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole, šolsko ministrstvo pa v primerih kombiniranih oddelkov financira določeno število ločenih ur.

Po besedah ravnatelja Osnovne šole Cerkvenjak-Vitomarci Mirka Žmavca kombinirani oddelki prvega in drugega razreda obiskuje 20 učencev, to pa pomeni, da se lahko od 23 ur pouka po predmetniku ločeno poučuje deset ur pouka tedensko, ki jih plača ministrstvo. Peti in šesti razred pa v kombiniranem oddelku letos obiskuje 12 učencev, za katere lahko ministrstvo po pravilniku financira sedem ur ločenega poučevanja. Zaradi različnosti predmetnika in za boljši prenos znanja na šoli predlagajo, da bi še štiri ure dodatnega ločenega pouka, eno uro v kombiniranem oddelku prvega in drugega razreda in tri ure v oddelku petega in šestega razreda, kot doslej financirala občina, kar so svetniki na zadnji seji občinskega tudi soglasno potrdili. Tako bo občina na mesec za dodatno uro v oddelku prvega in drugega razreda odštela 111,48 evra, za tri ure v

Foto: SD

Letos v podružnični šoli v Vitomarcih poteka pouk v kombiniranih oddelkih za prvi in drugi ter za peti in šesti razred, le tretji in četrti razred sta ločena.

oddelku petega in šestega razreda pa 375,36 evra.

Ravnatelj Žmavc je že na eni od prejšnjih sej svetnikom predstavil vsakoletno bitko za ohranitev samostojnih oddelkov v vitomarški podružnični šoli. Na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport namreč vsako leto naslovijo vlogo za znižanje normativov za samostojno izvajanje pouka v POŠ Vitomarci, vendar doslej zmeraj

neuspešno. Zato je županja Darja Vudler predlagala, da se v prihodnje ta vloga pripravi v sodelovanju z občino, ki bo v dopisu natančno in podkrepjeno s podatki navedla razloge za odobritev, ki gotovo niso v skladu z zavezo države o ohranjanju poseljenosti podeželja. »Ti normativi pogosto niso življenjski in smiselni: za samostojni oddelki je normativ 22 učencev. Mi jih imamo 20, torej dva manj,

zato nam ne pripada dodatni učitelj. To bi bilo treba spremeniti,« je bila odločna županja. Svetniki so se še strinjali, da je treba poglobiti sodelovanje med šolo in starši ter da bodo ti svoje otroke v čim večjem številu vpisali v podružnično šolo in ne neposredno v matično v Cerkvenjaku, saj bodo tako pripomogli o ohranitvi kakovostnega pouka v občini in ločenih oddelkih.

Senka Dreu

Sveta Trojica • Komunalno urejanje za novo naselje poteka po fazah

Projekt, ki bo že tako zadolženo občino stal milijon evrov

Zaradi neracionalne odločitve prejšnjega župana, da območja, namenjenega novogradnjam, ni razdelil na več delov, bo izgradnja komunalne infrastrukture in ulične ureditve v Senarski, kjer je prostora za 60 hiš, izpraznila občinski proračun.

Poročali smo že, da v Senarski nastaja naselje novih hiš, predvidenih jih je okrog 60, prav tako, da območje, za katerega je prejšnje občinsko vodstvo že leta 2015 sprejelo občinski podrobni prostorski načrt Trojica jug, še ni komunalno opremljeno. Ker gre za velik finančni zalogaj za že tako precej zadolženo občino, se je aktualni župan David Klobasa odločil za izgradnjo komunalne infrastrukture in ulične ureditve po fazah. Komunalno so parcele sicer začeli opremljati že leta 2017, letos avgusta pa dela, ki bodo občino na koncu stala milijon evrov, nadaljujejo.

Po županovih besedah gre za eno najlepših lokacij v Sveti Trojici v neposredni bližini Trojiškega jezera in dostopa na avtocesto, na kateri si bodo svoj dom ustvarile predvsem mlade družine iz Svete Trojice in od drugod, ki bodo poskrbele za pomladitev in razvoj občine. Obžaluje pa neracionalno

odločitev prejšnjega župana, da območja, namenjenega novogradnjam, ni razdelil na več delov; tako bi se parcele prodajalo in hiše gradilo po sklopih, občina pa bi parcele tudi komunalno urejala po sklopih in zato z manjšimi stroški

kot sedaj, ko so lastniki kupovali zemljo na celotnem območju, predvidenem za gradnjo, in zdaj, razumljivo, vsi zahtevajo komunalne priključke.

Dela izvaja Komunala Slovenske gorice, ki bo najprej uredila osnov-

no infrastrukturo, torej položila vse komunalne vode, od kanalizacije, vodovoda, elektro in telekomunikacijskega omrežja do javne razsvetljave, sledijo pa priključki in slednjič asfaltiranje.

SD

Foto: SD

V Senarski, v neposredni bližini Trojiškega jezera in dostopa na avtocesto, raste naselje hiš.

Ormož • Odlok o mladih v prvem branju padel

Nabiranje političnih točk na plečih mladine

Ormoški občinski svetniki so na zadnji seji v prvem branju kot edinega zavrnilo odlok o mladih. Svetnike je predvsem zmotilo, da bi župan imenoval člane komisije za mladinska vprašanja, župan pa se je ob tem spraševal, kakšne pristojnosti sploh ima.

Foto: MH

Župan Danijel Vrtnjak je svetnikom za večje vključevanje mladih in možnosti sodelovanja v družbenem in političnem življenju, na septembrski seji v obravnavo ponudil odlok o mladih, ki pa ga je večina svetnikov v prvem branju zavrnila.

Vrtnjak nad sprejetjem odloka še ni obupal: »Odlok bomo zdaj dali v pregled mladinskemu centru in drugim mladinskim organizacijam. Če bodo mnenja, da spremembe niso potrebne, bom isti odlok dal spet na glasovanje. Gre za nove poglede na razvoj občine in k temu je treba pristopiti premišljeno, ne pa v smeri nabiranja političnih točk.«

Odbor občinskemu svetu predlagal dva nasprotujoča si sklepa

Zapletlo se je že na začetku, saj je predsednik odbora za družbene dejavnosti Anton Zdravec, ki je obravnaval omenjeni odlok, občinskemu svetu predlagal dva nasprotujoča si sklepa; in sicer da se z odlokom počaka do takrat, ko se mladinske organizacije seznanijo z možnostjo ustanovitve mladinskega sveta, in da se del članov komisije za mladinska vprašanja imenuje na predlog mladinskega sveta, kot drugo pa, da se ga potrdi. Da bi najprej morali glasovati o prvem sklepu odbora ter s to točko zaključiti in počakati, da bodo mladinske organizacije pri tem lahko sodelovale, je menil Branko Šumenjak.

Kako lahko odbor sprejme dva nasprotujoča si sklepa, je izpostavil tudi svetnik Matej Hebar, ki je župana še povprašal, na kak način bi se lahko zagotavljala avtonomija mladih, ko pa bi v skladu z odlokom imel vso moč sestave komisije za mladinska vprašanja prav župan: »Dejansko imate vse vzrode vi, vse si lahko postavite, kot želite. Kar me tu najbolj moti, pa je, da imamo v obravnavi predlog, o katerem nismo govorili na kolegiju, zlasti pa, da mladinske organizacije pri sestavi tega niso sodelovale.«

Vrtnjak: »Moj interes ni, da bi si nastavljal kader«

»Da bi župan imel vpliv na mladinske organizacije, organizacije za mlade in mladinski center, to verjetno ne bo šlo, saj so te organizacije avtonomne. Tega pa tega ne moremo enačiti s komisijo za mladinska vprašanja, ki pa je posvetovalno telo župana. To je pomoč županu pri obravnavi mladinskih vprašanj. Kar se tiče financiranja, pa občina že tako financira mladinske organizacije,« je pojasnila višja svetovalka na občini Mateja Zemljak, ki je še zavrnila očitek, da mladi pri oblikovanju odloka niso sodelovali: »Ko sem pripravila odlok, sem ga mladinskemu centru poslala v pregled, da so lahko pripravili svoje pripombe.«

Očitke o tem, da bi vplival na sestavo, je župan ostro zavrnil in svetnike pozval: »Mislim, da je odlok za prvo branje primeren, vsi ti pomisleki pa se z drugo obravnavo razčistijo. Moj interes ni, da si nastavljam svoj kader.«

Svetnika Urha Lukmana pa je zmotilo, da bi se mlade povprašalo samo o zadevah, ki se mladih tičejo neposredno: »Zdi se mi, da bi mlade morali vprašati tudi za zadeve, ki se jih tičejo posredno.«

»Ves čas smo govorili, da je treba nekaj narediti na področju mladih. To, o čemer danes govorimo, je le osnova, do naslednjega branja lahko čisto vsi svetniki predlagamo dodatne člene, in odlok obrnemo tudi na glavo,« pa je svetniškimi kolegom dejala Valerija Kolenko. Kljub temu je večina svetnikov glasovala proti tako pripravljenemu odloku.

Monika Horvat

Videm • Pri rebalansu proračuna precej vroča razprava

Zakaj se je most strahovito podražil in čemu kar 35 tisočakov za praznik

Svetniki občine Videm so na seji v začetku oktobra potrdili drugi rebalans letošnjega proračuna. Predvidoma bodo gospodarili s 5,7 milijona evrov prihodkov.

Največ vprašanj pri sprejemanju rebalansa proračuna je svetniški zbor zastavil okrog novogradnje Hekovega mostu, občinskih prireditelj in doma upokojevcev. Dejan Tramšek je dejal, da je bilo za most najprej namenjenih 37.000 evrov, potem je cena narasla na okoli 120.000 evrov, končna vrednost je bila čez 160.000 evrov. Podobno sta spraševala tudi Brane Kolednik in Peter Jagarinec. Po besedah Jagarineca so v eni izmed podravske občine zgradili daljši in mnogo širši most (širina 14 metrov) s kolesarsko stezo, pločnikom in tremi ograjami za 160.000 evrov.

Dodatna dela zahtevala več denarja

Župan Branko Marinič je odgovoril, da se je vrednost investicije od pogodbene do dejanske zvišala zaradi dodatnih del, ki so jih imeli

Foto: MZ

Svetnike je zmotila podražitev gradnje mostu čez reko Psicino v Leskovcu.

s pilotiranjem in temeljenjem. Kot je še pojasnil za naš časopis, je bil za popravilo mostu res najprej mišljen znesek 37.000 evrov. »To je bilo še v času prejšnjega vodstva, v načrtu pa je bila samo obnova mostu, bolj v smislu lepotnih popravkov. Za nujna sanacijska dela sta bili pridobljeni dve ponudbi,

ena v znesku 30.000 in druga v vrednosti 37.000 evrov. Po letošnji spomladanski povodnji je bil most tako poškodovan, da je bil nevaren za vse, ne le za promet. Sprostili smo proračunsko rezervo in šli v novogradnjo. Most je zgrajen trajnostno in bo služil več generacijam,« je dejal župan in svetnike pozval, naj se oglasijo na občini in pri sodelavcih v upravi zaprosijo za informacije, ki jih zanimajo: »Nič ne skrivamo. Pridite in vprašajte!«

„Vem, kaj se da narediti s 5.000, 15.000 ali 30.000 evri“

Mojca Zemljarič

„Če bi bila parcela v Jurovcih, bi jo že kupili ...“

Braneta Kolednika je zanimalo, zakaj z rebalansom na postavki zmanjšujejo sredstva za dom upokojevcev (s 120.000 na 85.000 evrov). »In kakšni so sploh načrti?« je spraševal.

Župan Branko Marinič je odgovoril, da gre za zgodbo z dolgo brado, ki se vleče že celo desetletje. »Bila je ideja, da bi dom gradili v okviru DU Ptuj. Od leta 2010 do danes projekt stoji na mrtvi točki. Tam, kjer je pred desetimi leti obstal, je še danes. 17. oktobra imam dogovorjen sestanek na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Želimo ostati v mreži DU Ptuj. Najprej bo potreben nakup parcele, nato sprejetje OPPN. Dom upokojevcev bi gradili v središču Vidma, poleg župniškega doma.«

Svetnik Andrej Rožman je porogljivo pripomnil: »Če bi bila parcela v Jurovcih (tam, kjer je doma nekdanji župan Bračič, op. a.), bi jo že davno kupili. Za nakup parcele smo imeli rezerviranih 100.000 evrov. Pa smo potem ta denar dali za odtok (kanalizacijo) iz obrtne cone. Tako sedaj nimamo ne parcele in ne doma. Dom bi danes stal, če bi takrat kupili zemljišče.«

Foto: MZ

Svetniki SMS (z desne) Brane Kolednik, Peter Jagarinec in Darko Jerenc. V razpravi o stroških občinskega praznika je Jagarinec poudaril, da je sodeloval pri organizaciji več prireditev in dobro ve, kaj se da izvesti za kakšen denar. 35.000 evrov za občinski praznik je po njegovem mnenju absolutno preveč.

Markovci • Odlok o pokopališkem redu

Slovo od pokojnika obvezno v mrliški vežici?

Kot smo že poročali, so v občini Markovci razširili mrliško vežico z namenom, da se omogoči izvajanje pogrebniških slovesnosti z mašo na enem mestu, kar v vežici.

Občina namerava z odlokom o pokopališkem redu, ki so ga na zadnji seji v prvem branju potrdili tamkajšnji svetniki, na novo predpisati pokopališki red. Svetniki so se obregli ob novost v odloku, da se tudi verski pokop z mašo opravi lja v mrliški vežici.

»Glede na to, da je bilo na seji odbora precej burno, prosim, da poveste javnosti, ali bo odslej pri pogrebni slovesnosti lahko šla krsta ali žara v cerkev?« je župana pozval svetnik Gregor Zmazek. Enak pomislek je imela tudi svetnica Hedvika Rojko, ki jo je zanimalo, ali se bo upoštevala pokojnikova želja, da bo zadnje slovo še vedno v cerkvi.

»Odlok ničesar ne izključuje«

Župan Milan Gabrovec je pojasnil: »V tem odloku točno piše, da se posebnosti zaradi drugih želja (pokojnikovih, njegovih svojcev ...) upoštevajo. Odlok pa mora govoriti o nekem redu, sicer bo vsak delal po svoje. Odlok torej ne izključuje ničesar. Nikjer ne piše, da je kaj prepovedano.«

Ob tem je še poudaril, da so od občanov, preden so razširili vežico, prihajale pisne vloge, naj to uredijo: »Do danes nisem slišal niti ene graje občanov. Vsi pohvalijo, da je v redu, ker je tako skoraj

v vseh občinah, da se ne hodi več v cerkev, ampak je maša v vežici. Bistvo pogreba pa je, ali je ta

cerkveni ali necerkveni,« je še zaključil župan.

Monika Horvat

Foto: MH

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

www.tednik.si

www.radio-ptuj.si

Google play

App Store

Ormož • Podgorski in miklavški vrtec pretesna

Kje in kdaj bodo reševali prostorsko stisko v vrtcih

Premajhne igralnice, dotrajano pohištvo in zastarele sanitarije, brez skupnega večnamenskega prostora in ustreznih pisarn za zaposlene, takšna je situacija v kar dveh ormoških vrtcih, ki izvirata iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja, in sicer v Podgorcih ter Miklavžu pri Ormožu.

»V Vrtcu Podgorci imamo trenutno štiri skupine oziroma 60 otrok, čeprav prostorski pogoji omogočajo prostor le za tri skupine otrok. Če od ministrstva in občine ne bi pridobili soglasja o manjši igralni površini na otroka, bi morali zavrniti okoli 20 novincev, to je skoraj za en oddelek otrok,« je prostorsko stisko v podgorskem vrtcu, s katero se soočajo že nekaj časa, nazorno pojasnila pomočnica ravnateljice Vrta Podgorci pri OŠ Velika Nedelja Nataša Gregur. Kot nam je razkazala, so dodatni prostori za vrtec res nujni. Poleg premajhnih igralnic najbolj pogrešajo skupni večnamenski prostor ter izhode na teraso. V primeru izvajanja telesne aktivnosti in drugih dejavnosti tako koristijo kar bližnja šolska telovadnica in tudi že tako premajhno vrtčevsko garderobo in ozke hodnike: »Površina igralnic je absolutno neprimerljiva z ostalimi vrtci. Delo dejansko organiziramo na način, da se v veliki meri poslužujemo šolske telovadnice, čim več smo zunaj, prilagodimo prostor v garderobi, gibalne aktivnosti pa vzgojiteljice občasno izvajajo tudi na hodniku, ki je absolutno preozek in premajhen, zato otroke razdelijo v manjše skupine in neka-

»V vrtcu v Podgorcih imamo trenutno štiri skupine oziroma 60 otrok, čeprav prostorski pogoji omogočajo prostor le za tri skupine otrok,« je povedala pomočnica ravnateljice Vrta Podgorci Nataša Gregur.

ko omogočajo, da stvari tečejo v skladu z možnostmi, ki jih imamo.«

Skoraj 50 let staro pohištvo

Objekt je brez skupnega prostora, strokovni delavci pa brez pisarn. Zaposleni si delijo komaj nekaj kvadratnih metrov veliko pisarno. Prav tako je dotrajano pohištvo, pa sanitarije in električna napeljava, po sanaciji kliče tudi ku-

hinja. »Smo v precej nezavidljivem položaju v primerjavi z drugimi vrtci. Vrtec, ki je bil zgrajen v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, je bil sicer nazadnje energetsko saniran leta 2015. Takrat smo zamenjali stavbno pohištvo, streho in fasado, nabavili smo nekaj novih igral, medtem ko je pohištvo – omare, stoli, mizice, dejansko še iz sedemdesetih let, kajti k nam je prihajalo pohištvo iz drugih vrtcev, kjer so bile novogradnje,« je še po-

vedala Gregurjeva ter dodala, da si primernejše prostore želijo čimprej: »Z letošnjim šolskim letom Vrtec Podgorci stopa v mednarodno sodelovanje v Erasmus plus projekt s partnerskimi ustanovami s Portugalske, Grčije, Italije in Hrvaške. Gre za strateška partnerstva, se pravi za izboljšavo kakovosti vzgoje in izobraževanja v predšolskem obdobju. V okviru tega bomo junija 2021 sedem dni gostili naše partnerje in si želimo, da bi bile do takrat zadeve urejene, ker si ne predstavljamo, kam in kako jih v teh prostorih primerno pogostiti.«

Idejne zasnove narejene, kako hitro bodo dela stekla, odvisno od denarja

Da je prenova in dograditev obeh vrtcev nujna, se zaveda tudi vodstvo ormoške občine. Po besedah župana Danijela Vrbnjaka so aktivnosti v ta namen že zapejlali: »Tako vrtec v Podgorcih kot v Miklavžu pri Ormožu sta problematična in ju je treba dograditi. Pripravljamo ustrezno dokumentacijo, ki je že v zaključni fazi. Idejni zasnovi sta narejeni, pogovori

V Miklavžu pri Ormožu natrpana šola in vrtec

Podobno stanje je tudi v miklavškem vrtcu, kjer se prav tako soočajo z veliko prostorsko stisko in neustreznimi prostori. »Vrtec je iz sedemdesetih let. Igralnice so premajhne in ne ustrezajo normativom, zato smo lani pogojno dobili soglasje od občine oz. pristojnega ministrstva glede manjše igralne površine na otroka, to pa pomeni, da moramo v nekem doglednem času najti rešitev in tudi delajo na tem. Največja težava je, da nimamo nobenega skupnega prostora za gibanje oz. aktivnosti, nasploh je zgradba pretesna,« je bil jednat ravnatelj OŠ Miklavž pri Ormožu Vlado Hebar, pod okriljem katere deluje miklavški vrtec. Natrpana pa je tudi tamkajšnja šola, zaradi česar že več let razreda gostujeta v spodnjih prostorih vrtčevske stavbe. A tudi ti prostori so neustrejni in premajhni. »Glede na vpis otrok v šolo v zadnjih letih je takratno občinsko vodstvo odločilo, da ni konkretnih argumentov za novogradnjo, zato so pred dvema letoma tako šolsko kot vrtčevsko stavbo energetsko sanirali,« je še pristavil Hebar.

Vlado Hebar je pokazal, kako dva razreda Osnovne šole gostujeta v spodnjih prostorih vrtčevske stavbe ...

z obema ravnateljema so stekli. Predvidevamo, da bosta gradbeni dovoljenji za oba projekta najverjetneje pridobljeni še v tem letu. Kdaj bomo začeli delati, pa bo odvisno od proračuna. Po tihem upamo, da bo država pri tem prispevala kaj denarja, a bo verjetno ostalo samo pri upanju, kajti s prostorskimi stiskami v vrtcih se ukvarjamo praktično vse občine. Je pa dejstvo, da obeh vrtcev naenkrat ne bomo mogli urediti, kajti vrednost enega je tam okoli pol milijona evrov. Najverjetneje pa bo kot prvi na vrsto

prišel podgorski vrtec, saj želimo izvesti energetsko sanacijo tamkajšnje šolske stavbe. Ko bomo ta sredstva pridobili – ali bo to v letu 2020 ali 2021, se nameravamo lotiti še vrtca in tako narediti lepo celoto. Kasneje pa bi se lotili miklavškega vrtca, kjer imamo prav tako v planu dozidavo vrtca. V obstoječe vrtčevske prostore, kjer so sedaj igralnice, bi preselili dva razreda osnovne šole in umestili krajevno knjižnico, medtem ko bi igralnice umestili v spodnje prostore.«

Monika Horvat

Prostorska stiska je tako pereča, da gibalne in druge aktivnosti občasno izvajajo kar v garderobi ali na hodniku.

Slovenija • Januarja letos je bilo 189 prebivalcev starih 100 let ali več

Skoraj polovica starejših od 65 let je na spletu

1. oktobra obeležujemo mednarodni dan starejših. Januarja letos je bilo v Sloveniji 413.054 starejših od 65 let, kar predstavlja skoraj petino celotne populacije. Demografija je neizprosna, leta 2033 naj bi bilo prebivalcev, starih najmanj 65 let, dvakrat toliko kot otrok, starih manj kot 15 let.

V Sloveniji se kot starejše osebe štejejo posamezniki, stari 65 let ali več. Po podatkih Statističnega urada Slovenije (SURS) je bilo takih 1. januarja letos 413.054 ali 19,8 %. Pričakovana življenjska doba ob rojstvu se daljša, v zadnjih 25 letih se je podaljšala v povprečju za oba spola za približno 7 let. »V enem letu se je število starejših povečalo za skoraj 12.000 oseb ali 3 %,« ugotavljajo na SURS.

Na ravni statističnih regij je bil delež starejših oseb med celotnim prebivalstvom največji v goriški (22,4 %) in pomurski (22,2 %) regiji. Tudi indeks staranja prebivalstva, ki opredeljuje razmerje med starejšimi in otroki (stari manj kot 15 let), se z leti povečuje. Letos je na vsakih 100 otrok povprečno več kot 131 oseb, starih najmanj 65 let. Leta 2033 pa naj bi bilo že dvakrat več starih (65+) kot otrok (0–15 let).

Foto: CG

Ker živimo v dobi digitalizacije, se starejši odzivajo tudi na možnosti komuniciranja in iskanja informacij v sodobnem času. Zanimivo: kar 47 % ljudi, starih od 65 do 74 let, redno uporablja internet. Od tega jih približno polovica išče informacije, povezane z zdravjem, 14 % pa jih je na družbenih omrežjih.

V Podravski regiji je bilo v prvi polovici letošnjega leta 324.104 starejših prebivalcev. Največ jih je starih 65 let, in sicer 4.559 oseb. Kar 2.377 jih je starih več kot 90 let, od tega približno četrtina oz. natančneje 511 moških.

Dženana Kmetec

Podatki za Ptuj (prvo polletje 2019)

Starost	65–70	71–75	76–80	81–84	85 in več let
Število prebivalcev	1800	1136	954	554	572

Vir: SURS

Podravje • Kako se vedemo ob obisku turistične kmetije

Na kmetiji ni kot v hotelu

Obisk ali počitnice na turističnih kmetijah so tako v svetu kot tudi pri nas priljubljene, saj gostu ponujajo drugačno izkušnjo preživljanja prostega časa, stran od množic in vsakdanjega hitenja, obkroženo z naravo in mirom. Drugačne pa so tudi zato, ker domačini gosta ne sprejmejo v hotel, ampak k sebi domov, kar sicer omogoča pristnejši stik, vendar zahteva tudi spoštovanje nekaterih pravil.

Foto: KGZS

Brošura, v kateri je zbranih nekaj pravil o tem, kako se vedemo na turistični kmetiji.

Da bo gost na turistični kmetiji sproščen in brez zadrege, kaj sme in česa ne, so na Združenju turističnih kmetij Slovenije (ZTKS) skupaj s celjskim kmetijsko-gozdarskim zavodom pripravili zloženko z naslovom Kmetija ni hotel in v njej na simpatičen način zapisali in ilustrirali koristna priporočila glede preživljanja časa na kmetiji. »Priti na turistično kmetijo največkrat pomeni priti k 'prijateljem domov', k ljudem, ki svoje goste sprejmejo pod svojo streho, k svoji mizi, v svoj dom. A kljub občutku domačnosti je tudi na turistični kmetiji treba spoštovati nekaj 'pravil', ki niso identična hotelskim,« sta zapisala avtorja Darja Verbič in Janez Resnik.

Čprav smo na počitnicah, ne smemo pozabiti, da smo sicer na turistični kmetiji, ki pa se najbrž v prvi vrsti ukvarja s kmetovanjem, pri katerem urnik igra pomembno vlogo, zato se je treba držati dogovorjenega časa prehranjevanja, ob tem pa seveda upoštevati, da ni mogoče dobiti vsega, kar se kupi v trgovini, saj je jedilnik praviloma sestavljen iz domačih pridelkov. Za mnoge, še posebej mestne otroke, je obisk kmetije izjemno doživetje, vendar to ne pomeni, da se lahko vsak prosto sprehaja naokoli in moti delovni proces.

Zato se na kmetiji pogovarjamo z gospodarjem ali gospodinjjo, vprašamo, kdaj lahko obižemo hlev ali klet, kdaj in s čim smemo hraniti živali, ali je pes kaj hud in ali smemo pocrkljati mačko, prav tako pa se je treba zavedati tudi, da sadje, ki zori v sadovnjakih ali na grmovnicah, ni naše, ampak je kmetov pridelek.

O tem ima izkušnje tudi mladi prevzemnik Bojan Firbas z Domačije Firbas v Cogetincih v občini Cerkljenjak, ki jo obižejo gostje z vsega sveta. »Včasih je komu težko dopovedati, da ne more nenadzorovano hoditi naokrog, saj misli, da če plača nameštitev, mu pripada tudi vse ostalo. Zgodilo se je že tudi, da so gostje brez dovoljenja trgali nezrelo sadje ali pa v hlevu živali hranili z neprimerno hrano zanje. Toda večina so to stvari gostom povsem jasne in se držijo osnovnih napotkov, predvsem pa komaj čakajo, da gredo z nami na vodene ogledke, ki jih v sezoni organiziramo večkrat na dan tudi za zunanje obiskovalce, ne zgolj za tiste, ki so nastanjeni pri nas. Mnogi zelo radi tudi poprimejo za delo, ta izkušnja je zanje še posebej neprecenljiva.«

Brošura Kmetija ni hotel je na voljo v tiskani verziji v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku pa tudi v elektronski obliki.

Senka Dreu

Foto: KGZS

Na turistični kmetiji se gost ne more kar prosto sprehajati naokoli in motiti delovnega procesa, zato naj raje počaka na voden ogled.

Slovenija • Žalostna vest o poginu mladiča bele štorke na njegovi poti v Afriko

Za štrka Srečka je bila usodna plastika

V okviru projekta Leti, leti štorke so nesrečnega Srečka in njegovo sestro Belo opremili z GPS sledilno napravo, da bi pridobili pomembne podatke o prehranjevališčih in premiku belih štorke. Na naporno in nevarno pot proti Afriki sta se, zanimivo, odpravila vsak po svoji poti, in tudi prispela na cilj, vendar je Srečko očitno kmalu zatem poginil, ker se je zapletel v plastično vrečko. Dokaz več, kaj človeštvo počne vsem živim bitjem.

Na Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije so sredi letošnjega poletja na pobudo Elektro Ljubljana izvedli projekt Leti, leti štorke in dva mladiča iz istega gnezda, Srečka in Belo, opremili s telemetrijsko sledilno napravo, da bi opazovali njuno pot proti Afriki in nazaj. Ves čas njunega potovanja ju je bilo mogoče spremljati na interaktivnem zemljevidu, ki se je posodabljal večkrat na dan. Brat in sestra sta presenetila že takoj na začetku poti v tople kraje, saj sta izbrala različni poti; Bela se je

odločila za najpogostejšo pot, ki jo uberejo bele štorke, torej čez Balkan, Srečko pa se je podal na pot preko Apeninskega polotoka, ki jo po besedah direktorja Doppsa Damijana Denca izbere manj kot odstotek štorke. »Obstaja možnost, da Srečko potuje s svojim starši, ki so izbrali to pot in mu jo tako 'kažejo'. Možno je tudi, da potuje sam, a je ta pot zapisana v njegovih genih, ker jo običajno uporabljajo njegovi starši. Tretja možnost pa je, da se je pridružil neki drugi jati, ki je krenila čez Ita-

Foto: M24

Čprav je smrtnost mladih štorke največja prav med selitvijo, pa za nesrečnega Srečka ni bila usodna pot, ampak plastična vrečka.

lijo. Vsekakor pa je nenavadno, da se je ločil od Bele.«

Bela ubrala daljšo, a običajno balkansko pot

Srečko se je v padski nižini nato za nekaj dni ustavil še v rezervatu za štorke in morda kasneje celo z njimi poletel proti Afriki. Ker je imel krajšo pot, preletel je 2328 kilometrov, je prvi stopil na afriška tla, in sicer v Tuniziji, Bela pa je to uspelo šele po 4345 kilometrih. Po zadnjih podatkih je živa in zdrava v Egiptu, natančneje na sinajskem polotoku, v bližini Sharm el Sheikh, za Srečkom pa se je v drugi polovici septembra izgubila vsaka sled. Za pomoč so na Doppsu zaprosili kolege iz organizacije BirdLife v Tuniziji, saj so bili v skrbeh, da se mu je kaj zgodilo, kajti smrtnost mladih štor-

kelj je največja prav med selitvijo. Pri BirdLife so se takoj odzvali in organizirali iskalno akcijo na širšem območju signala, ki so ga nazadnje zabeležili s pomočjo Srečkovega GPS-oddajnika, vendar ga niso našli, zato sta se jim pri iskanju čez nekaj dni pridružila še Doppsova terenska ornitologa Alen Ploj in Tilen Basle.

Prav slednji je bil tisti, ki je javnosti sporočil žalostno novico, da je namreč Srečko pred približno dvema tednoma poginil v oljčnem nasadu blizu tunizijskega mesta Enfida, ker naj bi se zapletel v plastično vrečko. Še en razlog več, da naredimo konec plastiki za enkratno uporabo, je ob tem zapisal in v kratkem napovedal podrobnejše poročilo o tem, kako je končal štrk Srečko.

Senka Dreu

Ena najslabših gnezditvenih sezon

Letošnja pomlad z deževnim in mrzlim majem belim štorkljam ni bila naklonjena, še več, kaže, da je bila to celo ena najslabših gnezditvenih sezon za štorke od leta 1999, odkar potekajo vsakoletni popisi. Srečno so jo odnesle le štorke, ki so s prihodom na gnezdišča malo kasnile in imele zato v maju namesto majhnih mladičev, ki še niso sposobni lastne termoregulacije, šele jajca, ki so jih vztrajno grele.

Foto: M24

Kidričevo • V šoli zagorelo, na srečo samo vaja

Evakuirali 290 učencev in zaposlene

Gasilci operativci osmih gasilskih društev so prvi petek v oktobru, mesecu požarne varnosti, v poslopju Osnovne šole Kidričevo izvedli vajo z evakuacijo več kot 300 ljudi.

Detektorji so zaznali dim, vklopil se je alarm. Zaposleni v šoli so poskrbeli za evakuacijo, na pomoč pa so že prihiteli gasilci in reševalci. »Predpostavili smo, da je zagorelo v računalniški učilnici v prvem nadstropju šole. Dva izmed učencev sta bila poškodovana. Odgovorna oseba, na šoli zadolžena za evakuacijo, je začela evakuacijo oseb v objektu, torej zaposlenih in učencev. PGD Talum Kidričevo je bilo na intervencijo vpoklicano kot prvo. Izkazala se je potreba po posredovanju več enot, zato sem aktiviral sosednja društva: PGD Apače, Lovrenc, Pleterje in Hajdina. Požar smo uspešno pogasili, prav tako smo rešili oba ponesrečenca in ju predali v oskrbo reševalni službi. V intervenciji je sodelovalo 38 gasilcev z osmimi gasilskimi vozili, priključili so se nam tudi policisti in reševalci ZD Ptuj. Ko smo požar

pogasili, smo prostore še v celoti pregledali,« je povedal vodja intervencije in poveljnik GZ Kidričevo Jožef Murata. Vajo si je ogledal

tudi predsednik GZ Kidričevo Toni Dolenc. Intervencijo je ocenil kot uspešno in dodal, da so lahko otroci, učitelji in starši brez skrbi, če bi

prišlo do resnega dogodka. »Verjamem, da so gasilci dobro usposobljeni,« je poudaril.

Mojca Zemljarič

Foto: MZ

V vaji je sodelovalo 38 gasilcev z osmimi vozili iz petih gasilskih društev.

Podravje • Začela se je jesenska akcija cepljenja lisic proti steklini

Zadnja stekla lisica pred šestimi leti, akcije proti steklini še vedno

Konec septembra se je začela akcija cepljenja lisic proti steklini, ki bo predvidoma trajala do mesec dni, torej do konca oktobra. Kot so povedali na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR), gre tokrat za zadnjo redno akcijo, saj se je Slovenija leta 2016 v skladu z zahtevami Svetovne organizacije za zdravje živali razglasila za državo, prosto stekline. Zadnji primer stekline pri lisici je bil namreč v Sloveniji potrjen januarja 2013.

Cepivo proti steklini je za lisice v peroralni obliki, torej žival vabo zaužije; takšno cepljenje predstavlja edino učinkovito metodo zatiranja stekline pri divjih živalih, glavni namen akcije pa je seveda varovanje zdravja in življenj ljudi pred to izredno nevarno boleznijo. Skoraj neverjeten je podatek, da zaradi stekline vsako leto na svetu še zmeraj umre več kot 55.000 ljudi, med njimi večina otrok.

»Z izvajanjem peroralnega cepljenja, ki ga izvajamo dvakrat letno, spomladi in jeseni, aktivno zaščitimo populacijo lisic v slovenskih gozdovih, ki predstavlja glavni rezervoar stekline. Tako preprečujemo širjenje bolezni in jo postopno tudi izkoreninjamo. Vabe polagamo samo na določenem območju države, in sicer v 50-kilometrskem pasu ob meji s Hrvaško, ki zajema približno 15.600 kvadratnih kilometrov ozemlja. Odvržemo jih z višine 300 metrov s posebej prirejenimi letali, ki vzletajo z letališč v Ljubljani, Portorožu, Murski Soboti, Novem mestu in Celju. V vsaki akciji se položi 380.000 vab, kar nanese približno 22 do 26 vab na kvadratni kilometer,« pojasnjujejo na UVHVVR ter dodajajo, da

Foto: M24

vaba vsebuje kapsulo s cepivom in zunanji ovoj, ki privablja lisice. V slednjem je poseben biomarker, s pomočjo katerega nato v zobeh odstreljenih ali poginulih lisic spremljajo uspešnost cepljenja.

Največ človeških smrti zaradi ugriza steklega psa

Steklina, ki je razširjena povsod po svetu, čeprav je v Evropi skoraj že izkoreninjena, velja za

eno najstarejših poznanih zoonoz, bolezni, ki se preko okužene slinice – z ugrizi, opraskaninami okuženih živali pa tudi preko poškodovane kože in sluznice prenašajo z živali na ljudi in obratno; prvič je bila omenjena že v pračavni, 2300 let pred našim štetjem. Največ človeških žrtev, kar 95 odstotkov od že omenjenih 55.000 smrti, povzroči steklina v Aziji in Afriki.

Mesojede domače živali, predvsem pes in mačka, so prenašalci stekline na ljudi. Podatki kažejo, da so smrtni primeri med ljudmi v kar 99 odstotkih posledica ugriza steklega psa, več kot polovica žrtev pa je mlajših od 15 let. Zato je v boju zoper stekline tudi tako ključnega pomena preventivno izvajanje ukrepov, predvsem obvezno cepljenje psov proti steklini, opozarjajo na UVHVVR. V državah, kjer je še vedno prisotna urbana oblika stekline, za preprečitev prenosa bolezni na ljudi izvajajo masovna peroralna cepljenja psov, tudi potepuških, in sicer v obliki nastavljenih vab, podobno kot to počnemo pri nas z lisicami.

Steklina pri človeku v Sloveniji nazadnje leta 1950

Poznamo dve vrsti stekline: gozdno in urbano. Med glavnima prenašalcema gozdne stekline v Evropi so rdeča lisica, rakunasti pes in netopir. Za človeka je seveda nevarnejša urbana steklina, ki se zadržuje v populacijah divjih in potepuških psov, ki nato bolezen širijo z ugrizi. V Sloveniji je bila urbana steklina izkoreninjena kmalu po drugi svetovni vojni z uvedbo obveznega cepljenja psov proti steklini in drugih veterinarskih ukrepov, kot so prepoved prostega gibanja psov in nadzor nad potepuški psi. Zadnji primer stekline pri ljudeh je bil ugotovljen pred sedmimi desetletji, natančneje leta 1950.

Senka Dreu

Slovenija, Podravje • Za vedno dražja zdravila milijarde

Najdražje zdravilo star

Enormno visoki zneski zdravljenja nekaterih bolezni vedno znova šokirajo. Je Spinraza, namenjeno zdravljenju spinalne mišične atrofije. En oboleli samega bolnika. Približno enako, dobrih 320.000 evrov, pa je najvišji prejemajo zelo draga zdravila, v naši državi v zadnjih letih močno naraščajo.

Podatki o izdatkih za vsa zdravila v Sloveniji kažejo, da so ti zneski iz leta v leto višji. Kot pojasnjujejo na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), narašča poraba bioloških, tarčnih in drugih dragih zdravil na recept: »Vse več onkoloških in bolnikov z drugimi hudimi boleznimi se lahko z novimi, dragimi zdravili, ki se predpisujejo na recept, zdravi doma. Če se jih opredeli po strošku zdravljenja, ki presega 2.000 evrov letno na osebo, je znašal njihov delež lani 33,4 odstotka, pred petimi leti (leta 2013) pa 22,9 odstotka.«

Vedno več zdravil, ki so tudi vedno dražja

V letu 2018 je draga zdravila prejelo 18.787 zavarovanih oseb, pet let prej, leta 2013, pa precej manj, le 16.079 oseb. Povišal se je tudi povprečen strošek dragih zdravil na osebo; lani je znašal 9.044 evrov, kar je dobrih 3.000 evrov več kot leto poprej.

Tako visoko rast izdatkov za zdravila so po ugotovitvah ZZZS povzročila predvsem zdravila za raka, avtoimune bolezni in zdra-

vila za motnje strjevanja krvi: »Spremembe na področju zdravil kažejo, da gre razvoj v smeri ambulantnega zdravljenja z vse dražjimi zdravili, da se podaljšuje čas zdravljenja in preživetje bolnikov, izboljšuje pa se tudi kakovost življenja. Poudariti pa je treba, da se velika večina novih zdravil krije v celoti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.«

Za enega samega bolnika, ki potrebuje spinrazo, letno iz blagajne 400.000 evrov

Trenutno najdražje zdravilo, ki se v Sloveniji predpisuje v breme ZZZS, stane več kot 80.000 evrov. »Pri omenjenih cenah zdravil gre za cene za eno pakiranje, kar pomeni, da ne gre za podatke o vrednosti enoletne terapije za posameznega bolnika. Zahtevni preračuni v stroške enoletnih terapij pa kažejo, da je trenutno najdražja terapija z zdravili v Sloveniji namenjena zdravljenju spinalne mišične atrofije (zdravilo Spinraza), katere vrednost trenutno znaša v Sloveniji okoli 400.000 v prvem letu zdravljenja na enega bolnika.«

Zelo drago je tudi zdravljenje prirojene motnje presnove, katerih letna terapija stane tudi do 300.000 evrov na leto za eno osebo.

Za 56 bolnikov več kot 10 milijonov evrov letno

Za trenutno najdražje zdravilo Spinraza so lani na ZZZS odšteli

Foto: M24

V petih letih za zdravila 107 milijonov evrov več

Po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) so izdatki za vsa zdravila, ki jih neposredno financira obvezno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje, v zadnjih letih znašali:

- v letu 2018: **456.044.526** evrov,
- v letu 2017: **415.591.004** evrov,
- v letu 2016: **393.866.307** evrov,
- v letu 2015: **359.432.862** evrov,
- v letu 2014: **348.242.662** evrov.

Razvoj v smeri vse višjih cen zdravil po mnenju ZZZS že ogroža vse zdravstvene sisteme na svetu. V Sloveniji že 16 let uvajajo obvladovalne mehanizme, a priznavajo, da ob nadaljevanju tega trenda zagotovo ne bodo več dovolj učinkoviti: »Trenutno izdatke za zdravila obvladujemo, v prihodnje pa bo to vse težje, zato bo treba iskati nove pristope tako v Sloveniji kot tudi v Evropi in svetu.«

Zaradi vsega navedenega naj bi se zdravstvena zavarovalnica intenzivno pogajala s farmacevtskimi družbami. Pri tem naj bi bili precej uspešni, saj sklepajo za originalna zdravila krovne dogovore, s katerimi dosejajo povprečno za 9 % nižje cene od najvišjih dovoljenih, ki so priglašene pri Javni agenciji za zdravila. V letu 2018 so sklenili 24 aneksov h krovnim dogovorom ter 134 novih dogovorov za posamezna zdravila in živila (od tega skoraj polovico aneksov). Po oceni ZZZS so jim na ta način farmacevtske družbe povrnilo lani 13,4 milijona evrov izdatkov za zdravila, letos ocenjujejo, da bo to še precej višji znesek: 21 milijonov evrov (gre za prihodek ZZZS v smislu povračila stroškov).

Foto: M24

Nevarno dotikanje vab

Če naletite na vabo za lisice, se je nikar ne dotikajte, svetujejo na UVHVVR, saj se po priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije vsak stik z vsebino vabe obravnava kot ugriz stekle živali.

Če pride vaba v stik s sluznico ali svežo rano, jo umijte z milom, nato pa obiščite zdravnika. Najdeno vabo primite z vrečko in odvrzite v najbližji grm oziroma odnesite na najbližjo veterinarsko postajo.

Foto: M24

V letu 201

Lan
V l
predp
2017)

Poraba vedno dražjih zdravil se veča iz leta v leto

evrov iz javne blagajne in iz zasebnih žepov

ne 320.000 evrov, zavarovalnica ga ne krije

irajo slovensko javnost. Najdražje zdravilo v Sloveniji, katerega strošek za zavarovane osebe krije obvezno zdravstveno zavarovanje, kmerek stane več kot 80.000 evrov. Pacient letno prejme štiri odmerke, kar pomeni okrog 320.000 evrov letno za zdravljenje enega pacienta. Določena cena enega odmerka zdravila Kymrah v Sloveniji, ki pa ga Zavod za zdravstveno zavarovanje ne krije. Delež oseb, ki so zavarovani, je približno 100.000.

Foto: CG

8 je draga zdravila prejelo 18.787 zavarovanih oseb, pet let prej, leta 2013, bistveno manj: 16.079 oseb.

ni 184 vlog za nova zdravila, potrjenih le 32

etu 2018 je ZZS prejel 184 vlog in pobud za razvrstitev zdravil v liste. Na listo zdravil za ambulantno zdravljenje je bilo razvrščenih 22 novih zdravil (28 v letu 2017), pet na seznam bolnišničnih zdravil (2 v letu 2017) in pet zdravil na seznam A.

Foto: Črtomir Goznik

8.385.621 evrov. Ta znesek pa bi lahko bil še višji. ZZS se je uspelo s proizvajalcem zdravil izpogajati: »Približna cena letnega zdravljenja znaša okoli 400.000 evrov na bolnika v prvem letu zdravljenja in polovica tega zneska v naslednjih letih zdravljenja. Po razširitvi uporabe tega zdravila na odrasle od letošnjega marca dalje ocenjujemo, da bodo izdatki za zdravljenje 56 bolnikov znašali 10 milijonov evrov letno (od leta 2020 dalje), saj se je ZZS uspelo s proizvajalcem tega zdravila izpogajati, da morebitne izdatke nad 10 milijonov evrov krije proizvajalec in ne več ZZS.«

Cene primerjamo s tistimi v Avstriji, Franciji in Nemčiji

Področje cen zdravil ureja Zakon o zdravilih in je v pristojnosti Javne agencije RS zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP). Kot pojasnjuje na JAZMP, imajo – tako kot večina drugih držav – za določanje cen zdravil uveden primerjalni model. Ta v našem primeru upošteva cene zdravil v Nemčiji, Avstriji in Franciji. Gre za najvišje cene, seveda pa zakon dobaviteljem zdravil, plačnikom ter kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih.

Pred prihodom zdravila na tržišče morajo zavezanci za zdravila, ki se financirajo iz javnih sredstev, pri JAZMP oddati vlogo za prvo

Foto: splet

Najdražje zdravilo, ki ga krije ZZS, stane 80.154 evrov

Najdražjih pet zdravil, ki se trenutno predpisujejo v Sloveniji v breme ZZS, so: Spinraza, 12 mg raztopina za injiciranje stane 80.154 evrov, drugo najdražje zdravilo so mehke kapsule Rydapt za 13.027 evrov. Po ceni sledijo tablete Maviret, ki stanejo 12.214 evrov in tablete Vosevi, za katere ZZS odšteje 12.027 evrov, povsem enako stanejo tudi tablete Harvoni.

Še bistveno višjo ceno ima zdravilo, ki pa se ne krije iz obveznega zdravstvenega zavarovanja; gre za zdravilo Kymrah, ki stane neverjetnih 320.027 evrov. To zdravilo se uporablja pri zdravljenju celične akutne limfoblastne levkemije, še vedno pa ni razvrščeno na listo in tako ga ne financira ZZS.

Foto: splet

priglasitev (določitev) najvišje dovoljene cene zdravil, te pa se usklajujejo dvakrat letno. »V postopku pridobitve dovoljenja za promet so zdravila podvržena oceni kakovosti, varnosti in učinkovitosti. Cena zdravila v tej fazi ni predmet obravnave in se ne vključuje pri izdaji dovoljenja za promet z zdravilom, ampak je predmet kasnejših faz določanja vrednosti zdravila, dokončno pa se oblikuje s pogajanjem med proizvajalcem oz. prodajalcem in plačnikom,« pojasnjujejo na JAZMP.

Javna agencija za zdravila: »Ne moremo špekulirati, zakaj so cene tako visoke ...«

»Čeprav so postopki določanja cen zdravil v Evropi določeni meri že vnaprej definirani, pa ima še vedno ključno vlogo pri določitvi

izhodišča cene podjetje, ki to zdravilo prodaja. Podjetja žal niso zavezana k razkritju njihovega načina oblikovanja cene posameznega zdravila, zato ne moremo špekulirati o vzrokih za tako visoke cene posameznih zdravil,« pojasnjujejo na JAZMP.

Koliko različnih vrst zdravil je na trgu

Trenutno je v Sloveniji z dovoljenjem za promet okrog 9.400 različnih pakiranj zdravil oz. 5.300 na ravni farmacevtskih oblik in/ali jakosti. Skupno ima določeno ceno nekaj več kot 4.700 različnih pakiranj zdravil, kar pomeni, da so ta zdravila lahko financirana iz javnih sredstev, saj je uradno določena cena predpogoj za tovrstno financiranje. Od teh jih je približno 3.000 razvrščenih na listo, kar pomeni, da jih financira ZZS.

Dženana Kmetec

Podvinci • Predaja defibrilatorja

Velik dan za življenje

V Podvincih je 2. oktobra potekala slovesnost ob predaji defibrilatorja v uporabo. Nameščen je na stavbi gasilskega doma.

Foto: Črtomir Goznik

S predaje defibrilatorja v Podvincih

Sredstva za njegov nakup je prispeval obrtnik Fredi Kmetec, za omario so darovali domači gasilci, ki jih vodi Franc Čuček, Milan Kristovič pa za nadzorno kamero.

Pridobitev je izjemnega pomena, je poudarila ptujška županja Nuška Gajšek, ki si sicer želi, da defibrilator ne bi bil nikoli uporabljen. V imenu MO Ptuj se je zahvalila donatorjem za nakup aparata, ki bo dejansko reševal življenje. To pa je tisto, kar največ šteje.

Drugega oktobra se je na območju Podvincin in širše zgodilo nekaj pomembnega, je izpostavila Metka Petek Uhan, direktorica JZ Zdravstveni dom Ptuj: „Tisti, ki to pomoč potrebuje, mu bo to rešilo življenje. Po novem pravilniku, ki je v veljavi dve leti, se najprej aktivira prve posredovalce. Na območju, ki ga pokriva ZD Ptuj, se že usposablja, tudi za podvinško območje. Trenutno se jih za uporabo defibrilatorja usposablja že čez 200. Defibrilator je naprava, ki lahko človeku reši življenje, če je uporabljen v manj kot sedmih minutah. Pogosto se ljudje sprašujejo, kaj pa, če bom človeku, ki potrebuje pomoč, škodoval, ne pa pomagal. Škodimo mu takrat, ko tega aparata ne uporabimo in ga ne znamo uporabiti. Hvala donatorjem za nakup defibrilatorja! Naj bo takšnih donatorjev še več, več defibrilatorjev in ljudi, ki jih bodo znali uporabljati!“

Glavni donator pri nakupu defibrilatorja je bil obrtnik Fredi Kmetec. „Danes je nadvse pomemben dan za Podvince, ki so se razvili v lep kraj s številnimi uspešnimi društvi. To je že tretji defibrilator, ki smo ga pomagali kupiti. Eden je nameščen v Zavodu za šport Ptuj, drugi je v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj, tretji pa v Podvincih. Sicer pa je to že naša 14. dobrodela akcija,“ je povedal dobrodelnik obrtnik Kmetec, ki si želi, da bi imeli več posnemovalcev tudi v večjih podjetjih oz. obrtnih delavnicah.

V imenu ČS Rogoznica se je za donacijo Frediju Kmetcu in njegovi družini ter PGD Podvinci, ki je kupilo omario za defibrilator ter in Milanu Kristoviču za nadzorno kamero, zahvalil predsednik Janko Čeh, z željo, da bi bilo na območju četrtni skupnosti nameščenih še več defibrilatorjev, za katere bi sredstva prispevali donatorji. Tretjega oktobra so defibrilator namestili tudi na stavbi Doma krajanov Rogoznica.

MG

Zavrč • Večer pesmi, poezije in vina

Zapeli ob žlahtni kapljici

V začetku oktobra je Turistično društvo Zavrč v sodelovanju z občino na grajskem dvorišču priredilo Večer pesmi, poezije in vina.

Župan Slavko Pravdič je povedal: »Nocoj imamo samo eno nalogo: da uživamo.« Prireditve je potekala v sproščenem vzdušju, v vinski kleti pa je ob žlahtni kapljici pesem najlepše zvenela. Predstavili so drobce o bogati kulturi Zavrča in okolice. Na prireditvi so se s ponudbo predstavili Vinogradništvo Kotolenko, Vinski hram Kotolenko, Vinogradništvo Kokot, Turistična kmetija Pungračič in Turistična kmetija – vinoč Fajfar. Za sladke in slane dobrote je poskrbelo Društvo gospodinjav Zavrč. Za kulturni program so poskrbeli otroci OŠ Zavrč in pesnik Marijan Brunec. Moški pevski zbor Obrtnik Slovenska Bistrica – Polskava, ženska klapa Angeluš, Ljudske pevke KUD Maksa Furjana in ljudski pevci Trta pa so nastopili na balkonu in tako poskrbeli za oživetev celotnega dvorca.

KG

Foto:KG

Slovenija • O prihodnosti poslovanja in zaposlovanja

»Obrazi posla, odrazi časa«

Kako bomo poslovali in delali v prihodnosti, sta vprašanji, s katerima se podjetja vsakodnevno srečujejo. Odgovore nanju smo iskali na šestem poslovnem zajtrku z naslovom »Obrazi posla, odrazi časa« v Velenju, ki ga je obiskalo več kot 100 predstavnikov lokalnega gospodarstva.

»Srečanja, kot je današnje, so priložnost, da se skupaj pogovorimo o aktualnih gospodarskih temah. V NLB smo glede prihodnosti optimistični,« je udeležence nagovoril Blaž Brodnjak, predsednik uprave NLB, in jih pozval: »Razmišljajmo ambiciozno, globalno in dajmo priložnost tudi Balkanu, ki se bo še razvijal. Da bomo lahko uresničevali cilje, pa moramo vlagati. Mi smo tu, da vas pri tem podpremo.«

Kaj slovenskemu gospodarstvu napovedujejo podatki, je predstavil dr. Jure Stojan, partner in direktor raziskav na Inštitutu za strateške rešitve (ISR). Kratkoročno je na nekaterih trgih že zaznali signale, da bi lahko bili v recesiji, vendar še niso odločilni, predvsem pa ne enoznačni. Po analizi Harvarda, ki je ocenjeval kompleksnost gospodarstva, so obeti za Slovenijo dobri in naj bi v naslednjih 10 letih dosegali povprečno 2,2-odstotno letno rast. »Slovensko gospodarstvo je po kompleksnosti 11. na svetu. To je odličen znak. Pomeni, da smo iznajdljivi in znamo delati stvari, za katere je pravzaprav neverjetno, da jih je tako majhno gospodarstvo sposobno narediti,« je ob tem poudaril Stojan.

V prihodnosti bo bistveno to, ali bodo podjetja znala pritegniti in zadržati nove generacije zaposlenih, ki bodo vstopale na trg dela. Te imajo, kot je povedal dr. Aleksander Zadel, drugačne vrednote in odnos do dela. »V prihodnosti bo v podjetjih bistveno sobivanje vrednot in kultur različnih generacij,« je poudaril. Dodal je še, da

Foto: Arhiv NLB

Direktor poslovanja z malimi in srednjimi podjetji v NLB Andrej Meža je optimističen: »Verjamem, da smo se iz prejšnje krize veliko naučili vsi, družba, podjetja in banke, in da se v taki razsežnosti, kot je bila, ne bo ponovila. Je pa vsaka kriza tudi priložnost in se razvijajo uspešne zgodbe, ki jih v banki podpiramo, tudi v takem času.«

konkurenčna prednost ne bo znanje – to bo namreč digitalizirano in dostopno vsem –, ampak to, kako dobro bomo znali to znanje uporabiti.

Kakšne so izkušnje podjetij

Izvršni direktor za področje pomivalnih strojev v Gorenju Blaž Nardin je poudaril: »V tem trenutku imamo res upočasnjeno rast, ki pa je še vedno rast. In ne glede na to, ali se bodo razmere poslabšale, menim, da smo bistveno boljše pripravljene na to.«

Tudi direktor poslovanja z malimi in srednjimi podjetji v NLB Andrej Meža je optimističen: »Verjamem, da smo se iz prejšnje krize veliko naučili vsi, družba, podjetja in banke, in da se v taki razsežnosti, kot je bila, ne bo ponovila. Je pa vsaka kriza tudi priložnost in se razvijajo uspešne zgodbe, ki jih v banki podpiramo, tudi v takem času.«

Nardin je še izpostavil, da si morajo podjetja za prihodnost postaviti dovolj ambiciozne cilje, ki pa so hkrati še dosegljivi. Predvsem je pomembno, da se poveča dodana

vrednost, pri čemer je za slovensko gospodarstvo bolj kot nižanje vstopnih stroškov pomembno, da dela na prodaji – da bo našlo in razvilo take produkte, ki bodo imeli trg, ter jih bo pripeljalo do kupcev, ki bodo naše znanje in produkte pripravljene kupiti.

NLB poslovno-izobraževalna srečanja s predstavniki lokalnega gospodarstva organizira že šesto leto zapored, da bi spodbujali razpravo o aktualnih gospodarskih vprašanjih in ponuditi svež pogled, ki jim bo v pomoč pri poslovnih odločitvah.

Alja Jureč

Kidričevo • Pred veselim decembrom

Še daljša drsalna steza

Občina Kidričevo že več let uspešno prireja decembrske praznične prireditve. Park mladosti se v času adventa ter božično-novoletnih praznikov spremeni v Park pod tisočnimi zvezdami.

Letos ga bodo še nadgradili, saj je občina uspešno kandidirala za sredstva Fundacije za šport. Pridobili bodo 8.000 evrov, namenili jih bodo podaljšanju drsalne steze. Ta je doslej v dolžino merila sto metrov, po novem bo 200-metrška. Speljana bo okrog drevov in hišice Zvezdne vile. Drsalnišče, ki si ga občini Starše in Kidričevo delita, pa ostaja enako. Velikost ledne ploskve je okoli 200 m².

Odkar so v Kidričevem pred leti začeli z organizacijo Parka pod tisočnimi zvezdami, je prireditve iz leta v leto postajala bogatejša: širili so drsalno površino, postavili prodajne hišice, nadgrajevali praznično razsvetlavo, dodajali prireditve in ponudbo, iz leta v leto je sodelovalo več lokalnih društev. Letos jih je interes za sodelovanje izkazalo kar 13. »Ponosen sem, da so društva pripravljena sodelovati, ker dajejo dušo dogodku,« je povedal župan Anton Leskovar.

Uporaba drsalnišča je brezplačna, najem drsalk stane dva evra. Za otroke staršev, ki so zaposleni v podjetjih Boxmark in Talum ter pri

drugih podjetjih, ki so sponzorji, je najem drsalk brezplačen. Brezplačen je tudi čaj za vse otroke. Župan Leskovar je še pojasnil, da lahko dr-

sališče brezplačno za organizacijo športnih dnevo koristijo zainteresirane šole iz celotne regije.

Mojca Zemljarič

Foto: Črtomir Goznik

Lani so nadgradili praznično osvetlitev, letos bodo dodali novih sto metrov drsalne steze. Ta bo po novem 200-metrška.

Ormož • Letošnji prejemniki priznanj

Prepričali s skrbjo za urejenost javnih objektov

V Krajevni skupnosti (KS) Ormož so ob letošnjem krajevnem prazniku podelili priznanja za urejenost javnih objektov.

Foto: Arhiv KS Ormož

Za urejanje mestnih cvetličnih korit in mestnega vinograda je priznanje prejela tudi občina Ormož.

Tudi letos je v okviru krajevnega praznika KS Ormož delovala komisija, ki je ocenjevala urejenost javnih objektov v ormoški krajevni skupnosti. Komisijo so sestavljali predsednica komisije Nevenka Korpič ter Metka Lešničar in Vlado Hebar kot člana komisije.

Slovesna podelitev priznanj za urejenost okolja je potekala pred kratkim v mali dvorani ormoškega Doma kulture. Na združenju prireditvi Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož in Krajevne skupnosti Ormož, ki so jo obogatili s predavanjem prof. Maje Botolin Vaupotič z naslovom Sprehod po ormoškem parku, so priznanje prejeli: Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, Župnija Ormož, Občina Ormož – oddelek za upravljanje z občinskimi premoženjem, Psihiatrična bolnišnica Ormož, Gostilna Prosnik, Letno kopališče Ormož, Gasilsko društvo Loperšice, Bencinski servis Ormož, Center za starejše občane Ormož, Foto Žalar in Prostovoljno gasilsko društvo Ključarovci pri Ormožu.

Kot je pojasnila predsednica komisije, so jih nagrajenci prepričali s skrbjo za urejenost svojih objektov – z urejenimi cvetličnimi koriti in gredicami, urejenostjo okolice.

Monika Horvat

Štajerski tednik -
časopis z najboljšimi regijskimi zgodbami
na spletu z aktualnimi novicami vsak dan!
Da boste izvedeli prvi!
Štajerski **TEDNIK** www.tednik.si

Ormož • Gimnazijci gostili dijake iz Škofjske klasične gimnazije

Nove izkušnje, znanja in prijateljstva

Ormoška gimnazija je te dni gostila 18 dijakov iz Škofjske klasične gimnazije iz Ljubljane.

Že ponedeljkovo druženje v grajski kavarniški popravjalnici v ormoškem gradu je pokazalo, da mladi radi spoznavajo novo okolje, si izmenjuje izkušnje in mnenja ter se med seboj spoznavajo. »Namen te izmenjave je, da si gostje ogledajo Ormož, nekatere običaje, ki so povezani s trgovarji – žal so nas te letos prehiteli, tako da se ne bomo udeležili nobene. Mladi se učijo drug od drugega, si izmenjujejo izkušnje s profesorji, okoljem, institucijami, različnimi projekti ... Gre pa tudi za strokovne povezave na ravni ravnateljev in profesorjev, izmenjavo izkušenj in mnenj. Izmenjave so vsestransko koristne za vse, ne nazadnje tudi za starše, ki smo jim hvaležni, da sprejmemo gostujoče dijake na nastanitev, za katere je prav tako to ena pozitivna izkušnja,« je povedala vodja izmenjave Nina Cerkvenik iz Gimnazije Ormož.

Kot so povedali ormoški dijaki, gre za zanimivo izkušnjo, preko katere spoznavajo vrstnike iz drugih delov Slovenije, poleg tega pa novo okolje. »Oni nimajo tega, kar imamo mi, mi pa nimamo tega, kar imajo oni. V Ljubljani na primer ne morejo videti gor, mi pa ne takšnega urbanega mesta. Prav tako pa spoznamo nove prijatelje,« je navdušeno povedal dijak Jakob Majhen.

Gostujoči dijaki navdušeni nad Ormožem

Gostujoči dijaki so si z vrstniki minule dni ogledali grad Velika Nedelja in tamkajšnje cerkev, or-

Foto: MH

Dijakom Škofjske klasične gimnazije je bilo na ormoški gimnaziji zanimivo.

Foto: MH

»Imel sem možnost videti druge kraje in sem se odločil za izmenjavo. V Ormožu sem prvič, zelo mi je všeč. Nisem bil še v tem koncu Slovenije. Zelo mi je všeč park, grad, kraj na splošno, skratka uživamo,« je povedal dijak Škofjske klasične gimnazije Simon Zgonc.

moški center ponovne uporabe in grajsko kavarniško popravjalnico, se sprehodili po ormoškem parku in se seznanili z njegovo zgodovino, sodelovali v delavnicah ter se udeležili pouka. »Dijake smo gostili tri dni, od ponedeljka do srede. Prespali so pri naših dijakih. Obisk bomo vrnilo konec januarja, ko imajo na njihovi šoli projektne dneve. Letos v glavnem sodelujejo drugi letniki iz obeh šol, iz ormoške gimnazije pa tudi trije dijaki prvega letnika,« je še povedala Cerkvenikova in dodala, da izmenjave na ormoški gimnaziji letos potekajo že šesto leto.

Monika Horvat

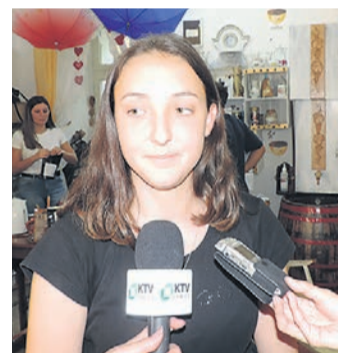

Foto: MH

»Prvič sem v Ormožu. Zelo lepo mesto, lepa narava, mirno ... Tukaj se počutim prav sproščujoče,« je povedala dijakinja Škofjske klasične gimnazije Meta Žumer, ki pravi, da jo je na izmenjavo vodila želja po novih izkušnjah in spoznavanju novih krajev.

Ptuj, Podravje • Dan, ko laboratorij brezplačno opravlja testiranja

V laboratoriju ptujske bolnišnice letno opravijo milijon preiskav

2. oktobra obeležujemo dan klinične kemije in laboratorijske medicine. Na ta dan vsako leto svoja vrata na stežaj odpre tudi laboratorij ptujske bolnišnice, ki izvede brezplačne odvzeme krvi in testiranja. Statistika opravljenih preiskav je izjemna: letno jih opravijo okrog milijon.

„Ta dan praktično praznujemo naš praznik, svoja vrata odpremo, da ljudje spoznajo našo stroko, laboratorijsko medicino, s čim se ukvarjamo in kako pripomoremo h kakovostni obravnavi bolnika,“ je pojasnila Mojca Završnik, predstojnica oddelka za laboratorijsko diagnostiko v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj. Letno opravijo okrog milijon preiskav, včasih celo več. Ker ptujska bolnišnica v slovenskem prostoru spada med manjše, je ta številka zanje izjemno velika. Tudi spekter preiskav, ki jih opravljajo, je zelo širok. „Delamo skoraj vse, smo akreditiran laboratorij, kar pomeni, da so naši izvidi kakovostni, vsi naši zaposleni pa kompetentni. Opravljamo skupaj okrog 120 različnih preiskav,“ še dodaja Završnikova.

Kljub izjemni pomembnosti laboratorijskega dela to po navadi ostaja skrito v ozadju, čeprav med 70 in 80 odstotki zdravniških

odločitev temelji prav na laboratorijski diagnostiki.

„Vedno bolj postaja laboratorij pomemben, vse se spušča na nivo molekul, genetike. Diagnoze brez laboratorija praktično ni,“ je jasna Završnikova.

Trenutno je v laboratoriju ptujske bolnišnice 14 zaposlenih, želijo si vsaj enega dodatnega laboratorijskega tehnika. Prostori, v katerih delujejo, so stari 60 let, načrt je prenoviti del, ki še ni bil deležen obnove.

To pa je zaradi vseh tehničnih smernic zelo drago. Načrt investicij je pripravljen, ker imajo posluh vodstva ptujske bolnišnice, upajo, da jim bo v prihodnjih petih letih uspelo prenoviti celoten laboratorij.

Foto: CG

V laboratoriju SB Ptuj je 14 zaposlenih.

Foto: CG

2. oktober je dan, ko je gneča v laboratoriju velika, tudi zato, ker brezplačno opravljajo testiranja glukoze, holesterola in urina.

Največji napredek zadnjih let pa je bil izpeljan prav letos. Gre za zamenjavo laboratorijskega informacijskega sistema. S tem jim je omogočeno delovanje brez papirjev. Izvidi so elektronsko poslani tako na oddelke bolnišni-

ce kot zunanjim odjemalcem. „Vsi lahko dobijo izvide preko spleta, kar pomeni, da je to zelo hitro. V tistem trenutku, ko je preiskava zaključena, lahko zdravniki takoj dostopajo do izvida.“

Dženan Kmetec

Podravje • Nov bibliobus predan svojemu namenu

Poslovil se je stari, pripeljal pa bistveno lepši in novejši

Od minulega tedna naprej po Spodnjem Podravju vozi nov bibliobus, na katerem je več kot 6000 enot knjižnega gradiva. Vozil bo po 16 občinah, ki so sofinancirale nakup tega precej dragega in posebnega vozila.

Organizirano potovanje knjig k bralcem se je na Ptujju začelo leta 1972, ko je bil ustanovljen oddelek potujoče knjižnice v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj. Simon Petrovič je bil prvi, prav poseben potujoči knjižničar. Vsakodnevno je na svoje kolo naložil lesen kovček, v katerem so bile knjige, ter se odpeljal do železniške ali avtobusne postaje. Tam je kolo odložil in se z avtobusom ali vlakom s svojim lesenim kovčkom, polnim znanja, odpravil po številnih občinah Spodnjega Podravja. V 27 letih je v službi uničil tri kolesa.

Svoje lastne prostore je potujoča knjižnica v malem gradu dobila leta 1996. Danes tam hranijo okrog 50.000 enot knjižnega gradiva.

Simon Petrovič je bil prvi potujoči knjižničar na Ptujju.

Iste leta so kupili tudi prvo knjižnično vozilo, kombi. Delo potujočega knjižničarja je takrat opravljal Vladimir Kajzar.

Bibliobus, ki je bil doslej v uporabi, so v ptujsko knjižnico pripeljali leta 2003. Voznik in knjižničar Srečko Vrečar ga je vozil vse do pred

Nov bibliobus krasijo podobe kurenta, reke Drave ter seveda knjig.

kratim. Danes potujočo knjižnico vodi Tjaša Mrgole Jukič, skupaj s šoferjem Bojanom Petkom obiskujeta 12 osnovnih šol, 10 vrtcev ter

dva doma. »Medtem ko je bil bibliobus sprva atrakcija, je po 16 letih postal potreba in navada ljudi. Potujoča knjižnica je knjižnica, ki se pripelje k ljudem. Namenjena je tistim, ki sami do knjižnice ne morejo,« je pojasnila Mrgole Jukičeva. Lani so zabeležili več kot 13.000 obiskovalcev, k čemur je treba dodati še številne skupine, skupaj so opravili kar 107.000 transakcij. Stari

bibliobus ima na števcu 127.500 prevoženih kilometrov. V petek ga je izpred Mestne hiše odpeljal dolgoletni voznik Srečko Vrečar, novega je simbolično pripeljal nov voznik Bojan Petek. Kot je ob predaji vozila namenu dejal direktor Knjižnice Ivana Potrča Ptuj Matjaž Neudauer, je nakup bibliobusa eden večjih projektov zadnjih let: »Iskali smo pravi trenutek, kdaj se prijaviti na razpis Ministrstva za kulturo. Ko smo izvedeli, da se letos nobena knjižnica ne bo prijavila, smo preverili pri občinah soustanoviteljih, ali so pripravljene prispevati svoj delež. Lani smo sklenili pogodbo z ministrom za kulturo in župani. Kupili smo vozilo in začeli nadgradnjo.«

Skupna vrednost investicije, nabave bibliobusa, znaša 337.000 evrov, od tega je 180.000 evrov prispevalo ministrstvo, preostanek občine. 16 jih je zagotovilo 2,34 evra na prebivalca, gre za soustanoviteljice in pogodbenice.

Dženana Kmetec

BRALCI IN POSLUŠALCI Radia-Tednika Ptuj,
pridružite se naši družbi in naj vas očara

PREDPRAZNIČNA ZLATA PRAGA

2 DNI - ODHOD 30. 11. 2019

Popeljali se bomo skozi četrt Višegrad, mimo narodnega muzeja in državne opere do Hradčanov, stare grajske četrti. Sprehodili se bomo mimo zakladnice Lorete na največji grajski kompleks na svetu, znameniti praški grad, si ogledali Zlato uličko in najmogočnejšo cerkev v državi, katedralo svetega Vida, Vaclava in Vojteha ter Karlov most, ki ga krasi kar 30 baročnih kipov.

Drugi dan bomo uživali ob mojstrovini našega Jožeta Plečnika, cerkvi svetega srca Jezusovega, obiskali židovsko četrt z najbolje ohranjenim pokopališčem, na katerem je kar 12.000 nagrobnih kamnov. Na astronomski uri bomo opazovali mimohod apostolov, spoznali najstarejšo Karlovo univerzo v srednji Evropi. V eni izmed pivnic se bomo okrepčali z golažem in »knedlički« ter vrčkom piva. Nadaljevali bomo na vedno živahni Vaclavski trg ter si privoščili mini križarjenje po reki Vltavi.

CENA IZLETA: 139 €

CENA VKLJUČUJE: prevoz z udobnim turističnim avtobusom, nastanitev v hotelu ***, 1x polpenzion, 1x malica z vrčkom piva, križarjenje po Vltavi, zunanji ogledi po programu, turistična pristojbina, nezgodno zavarovanje, vodenje in organizacija ekskurzije.

Splošni pogoji so sestavni del programa, objavljeni na www.radio-ptuj.si.

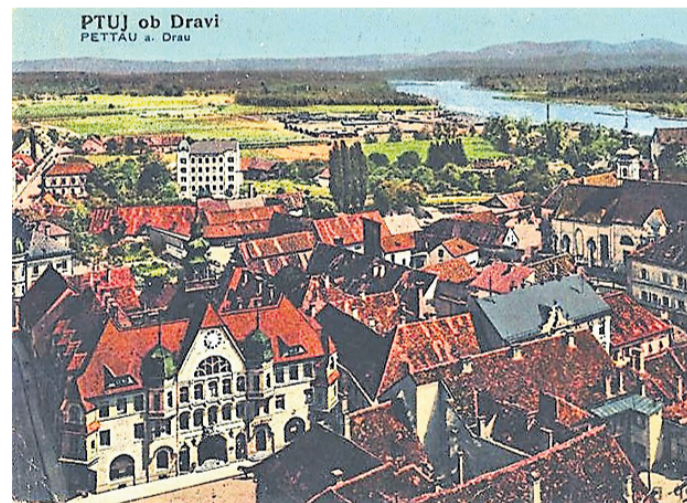
Zagotovite si svoj sedež še danes in pokličite poslovalnico Sonček, Slomškova ulica 5 na Ptujju, 02 749 32 82!

Ljubljana • V NUK razstava razglednic Spodnje Štajerske

Poznate Štajersko?

V Plečnikovem hodniku Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) so konec minulega tedna odprli razstavo Štajer-mark: Po sledih skupne zgodovine - razglednice zgodovinske Spodnje Štajerske (1890-1920).

Pred odprtjem razstave so v sejni sobi NUK predstavili še portal Polos - virtualno zbirko, ki trenutno obsega 2243 razglednic z območja Spodnje Štajerske.

Razstava, ki je nastala ob 100-letnici ločitve slovenske in avstrijske regije Štajerske, poskuša dvojezično pokrajino približati prek zelo razširjenega medija tistega časa - razglednic, ki jih je tedaj uporabljala večina prebivalstva.

Na razstavo v NUK vabijo z vprašanji: »Poznate Štajersko? Ste vedeli, da danes obstajata dve Štajerski, ena v Sloveniji in druga v Avstriji? In da sta bili ti dve ločeni Štajerski nekoč združeni v eno samo regijo, ki jo je na njenem najbolj južnem delu zaznamovala dvojezičnost?«

Postavitev na desetih razstavnih panojih je ustvarila projektna skupina Univerze v Gradcu pod vodstvom Heinricha Pfandla. V Gradcu je sočasno oziroma vzporedno na ogled razstava razglednic z enakim naslovom; razstavljeno gradivo v Ljubljani je del gradiva NUK.

Pred odprtjem razstave so predstavili še portal Polos, virtualno zbirko, v katero so vključene izbrane razglednice iz številnih javnih in zasebnih virov, NUK, knjižnic v Celju, na Ptujju, Mariboru, Admontu, Štajerskega deželnega arhiva v Gradcu ter osebnih zbirk Teodora Domeja iz Celovca, Walterja Lukana z Dunaja in Heinricha Pfandla iz Gradca.

Polos je del arhiva Visual Archive of South Eastern Europe (VASE) in je javno dostopen v spletni slikovni in podatkovni zbirki, ki omogoča iskanje razglednic na osnovi različnih vsebinskih in jezikovnih kriterijev. Virtualna zbirka tako nudi možnost za raziskovanje skupne spodnještajerske zgodovine Slovencev in Nemcev v obravnavanem obdobju, so zapisali v NUK.

SKRINJA SLOVENSКИH VIŽ – ANSAMBEL CEGLAR

Zelo počasne polke in specifični vokal

Začetek narodno-zabavnega ansambla Ceglar sega v leto 2001, ko so še kot mulci obiskovali kolonije na morju. Simon Ceglar je v tem letu kot idejni vodja navezal stike z Denisom Zupanom (danes pevec ansambla Petra Finka). Ker pa zasedba le s harmoniko in kitaro verjetno ne bi bila najuspešnejša, je k sodelovanju povabil še basistko, baritonistko Moniko Kovačič (basistka, pevkica ansambla Povratniki).

Sestavili so narodno-zabavno trio (diatonična harmonika, kitara, bas ter triglasno petje). Že po štirinajstih dneh vaj so imeli prvi nadvse uspešen nastop na dobrodelnem koncertu v Domžalah pred skoraj tisoč ljudmi. V tej zasedbi so nastopali do avgusta 2008, iz tega obdobja je tudi njihov prvi CD z naslovom Veseli Dolenjci z desetimi lastnimi skladbami. V tem letu je prišlo do popolnega preoblikovanja zasedbe, Moniko in Denisa sta nadomestila Matej Škrbec (bas, vokal) ter Jernej Mesojedec (kitara, vokal). V treh letih so trije mladi fantje posneli dve novi zgoščenki: Če se svet podre in Mogoče ona hoče. Uspešno so se predstavili na mnogih znanih festivalih, kjer so posegli po številnih nagradah.

Leto 2011 je prineslo nove spremembe v ansamblu, odšla sta Matej Škrbec in Jernej Mesojedec, kar jim je onemogočilo nastop na vurborskem festivalu. Kljub govoricam, da je ansambel Ceglar prenehal delovati, se to ni zgodilo, zasedba je

Foto: osebni arhiv Ansambel Ceglar

pridobila dva nova člana, na kitari in vokalu sta se jima pridružila Peter Hrovatič (kitara, vokal) in Klemen Vidic (kontrabas, vokal), že od vsega začetka pa je na harmoniki in vokalu vodja ansambla Simon Ceglar. V novi zasedbi so delovali slabi dve leti, ko je tedanjega kitarista Petra nadomestil Matic Padaršič. Kmalu jih je zaradi službenih obveznosti zapustil basist Klemen Vidic, nadomestil ga je Matic Zorec, znan multiinstrumentalist in vokalist. Ob koncu leta 2018 jih je zapustil njihov najmlajši član Matic Padaršič. Ker pa Ceglarji nikoli ne vržejo puške, je njihov član v začetku leta 2019 postal izkušeni kitarist in pe-

vec Samo Jeglič, znan iz zasedb Pogum, Krjavelj, Rubin. V letu 2019 se jim je pridružil še četrti član Uroš Zorec, dolgoletni član Stiškega kvarteta, ki je v zasedbo prinesel nov veter in možnost štiriglasnega petja, kar je bila že od nekdaj njihova želja.

Ansambel Ceglar danes sestavljajo: **Matic Zorec** (bas kitara, 1. tenor), **Simon Ceglar** (harmonika, 2. tenor) in **Uroš Zorec** (kitara, 1. bas). Njihov peti član je Ciril Šajn, ki sicer ne stoji na odru in ni oblečen v narodno nošo, zvesti prijatelj in zagovornik, ki jih vozi na nastope. Ansambel še vedno trdno stoji

na slovenski narodno-zabavni sceni, ni opustil svojih ambicij in zaključil svoje zgodbe, tudi zanje velja znan slovenski pregovor – kar nas ne ubije, nas okrepi! Že kmalu se bodo oglašili s svojimi novimi skladbami.

Preigravajo narodno-zabavno glasbo starejšega datuma. Doslej so ljubitelji narodno-zabavne glasbe razveselili z okrog 34 lastnimi skladbami, pri nastanku katerih je delno sodeloval tudi vodja ansambla Simon Ceglar, nekaj starejših besedil in melodij pa je delo bivšega člana. Najpogosteje so doslej sodelovali z Marjanom Turkom kot avtorjem glasbe in aranžerjem. Največ tekstov jim je napisala Darinka Kovač, nekaj tudi Matej Kocjančič in Denis Zupan. Simon Ceglar glede na izjemno število narodno-zabavnih ansamblov težko odgovori na vprašanje, po čem se ansambel Ceglar razlikuje od drugih. Pred leti so bili eden od redkih narodno-zabavnih ansamblov z zelo počasnimi pol-

kami, svojo prepoznavnost pa so gradili tudi na dovolj specifičnem vokalu, da se je vedelo, za koga gre.

Nastopajo povsod, kamor jih ljudje povabijo, vsak nastop je zgodba zase, veliko je lepih in nepozabnih trenutkov. Glasba se mora posodobljati, vendar je treba paziti na korenine slovenske narodno-zabavne glasbe in se vrteti v teh okvirih. Trend se sicer obrača v pop smer. Koliko bo taka glasba pustila pečat, bo pokazal čas, pove Simon Ceglar v imenu ansambla Ceglar, ki je imel v preteklosti dobre izkušnje s festivali. Le-ti so nujni za oblikovanje prave zasedbe, vendar mlade zasedbe danes ne razmišljajo tako. Raje poiščejo poceni produkcijo, ki posname videospot in tedaj se začne boj za vsečke in deljenje na socialnih omrežjih. „Naši načrti so vsekakor obstati v tej poplavi zasedb in ostati zvesti sami sebi,“ še dodaja Simon Ceglar.

MG

VSAK ČETRTEK OB 20. URI ORFEJKOVA LESTVICA DVA X TRI

ZABAVNA

1. Klapa Skala - Spomni se me
2. Domen Kumer - Prva runda
3. Maja Oderlap in Naveza - Nežno

NARODNA

1. Ans. Roka Žlindre - Kaj pa vidva
2. Modrijani - Ti me tako lepo
3. Prisirčniki - Če hočeš me dobit

NARODNA

Glasujem za: _____

Ime in priimek: _____

ZABAVNA

Glasujem za: _____

Naslov: _____

Tel. številka: _____

Glasujete lahko tudi na: Luka Pepi

Glasovnico pošljite na dopisnici na naslov: **Mega Marketing d.o.o., p.p.13, 2288 Hajdina**

Ptuj • Priznanja za organizatorje festivalov in prireditvev

Bogatijo mesto in njegovo ponudbo

V jubilejnem letu, ko Ptuj praznuje 1950. obletnico prve pisne omembe v antičnih pisnih virih, se je TD Ptuj odločilo, da bo letošnja priznanja ob svetovnem dnevu turizma podelilo organizatorjem tradicionalnih festivalov in nekaterih drugih prireditvev, ki bogatijo ptujsko turistično ponudbo in dajejo dodatni čar najstarejšemu slovenskemu mestu.

S priznanji so se tako zahvalili za njihov veliki trud in prizadevanja, s katerimi prispevajo tudi k večji prepoznavnosti mesta v ožjem in širšem okolju. Že od svoje ustanovitve v letu 1886 si TD Ptuj prizadeva za prijazno podobo mesta, ki prispeva k večji kakovosti življenja domačinov in k večjemu zadovoljstvu njegovih obiskovalcev.

Spodbuja k večji urejenosti in ocve-tličnosti, za kar vsako leto nagradi nekaj deset prizadevnih občanov, institucij, podjetij in drugih. Na nek način pa so tudi letošnja priznanja zahvala vsem, ki v mestu in širše skrbijo za bogatje življenja na različnih področjih. Predsednik TD Ptuj Peter Pribožič se je na osrednji prireditvi ob svetovnem

dnevu turizma zahvalil vsem, ki se trudijo, da je Ptuj mesto, kjer se vedno nekaj dogaja in kjer lahko vsak najde nekaj zase, v čemer bo užival in doživel njegove lepote. Priznanja so hkrati spodbuda, da bodo prihodnji festivalski dogodki še privlačnejši in da bo mesto še bolj urejeno kot doslej. Priznanja je TD Ptuj podelilo družbi Radio-Te-

dnik Ptuj za 50 let Festivala narodno-zabavne glasbe Ptuj in projekt Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo, Zavodu za turizem Ptuj in predhodnim organizatorjem za Kurentovanje in Ptujsko pravljico, KUD Art Stays za festival sodobne umetnosti Art Stays, Društvu za glasbeno umetnost Arsana, Društvu Poetovio 69 za Rimske igre, KGZS Zavodu Ptuj za 30 let razstave Dobre slovenskih kmetij, založbi Beletrina za festival Dnevi poezije in vina, Centru interesnih dejavnosti za Kino brez stropa, društvu Cesar-sko-kraljevi Ptuj za Ptujске grajske igre, podjetju Javne službe za organizacijo tradicionalnih sejmov, Heleni Ajdnik, ustanoviteljici in idejni vodji festivala Ptujске zgodbe o kavi, minoritskemu samostanu sv. Petra in Pavla za 50 let sodelovanja pri organizaciji javnih prireditvev v minoritskem samostanu in Oratorij, Termam Ptuj za Primusove vinske zgodbe, DPD Svoboda Ptuj ob 100-letnici delovanja, Mestnemu gledališču Ptuj za sodelovanje pri organizaciji javnih prireditvev na Slovenskem trgu in dvorišču minoritskega samostana ter MO Ptuj za podporo festivalom in tradicionalnim prireditvam na Ptujju.

Foto: Črtomir Goznik

Turistično društvo Ptuj je priznanja ob letošnjem svetovnem dnevu turizma podelilo organizatorjem festivalov in prireditvev v MO Ptuj. Priznanje za organizacijo najstarejšega festivala na Ptujskem, 50 let festivala narodno-zabavne glasbe, in projekt Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo je prejela družba Radio-Tednik Ptuj. Na fotografiji predsednik TD Ptuj Peter Pribožič in direktor družbe Radio-Tednik Ptuj Drago Slameršak.

MG

Ptujška Gora • Trgatev potomke najstarejše vinske trte

»Za dušo, za zdravje po pameti pijte«

V torek so pri Starotrški hiši na Ptujški Gori priredili trgatve. Sedem sadik je letos lepo obrodilo. Skrbnik trte Rado Rodošek pričakuje okoli 30 litrov vina.

Foto: KG

»Najprej bomo grozdje specljali, pacali ga bomo 3 dni, nato ga bomo stisnili. Vino bo zorilo v kleti občine Majšperk. Na martinovo nedeljo pa bo malo vina na voljo za pokušnjo,« je pojasnil Radošek. Častni, prvi rez je pripadel županji Darinki Fakin, ki je zbrane tudi pozdravila in nagovorila. Učenke podružnične OŠ Ptujška Gora so pripravile zanimivo deklamacijo z naslovom Trgatev, za dobro voljo pa je poskrbel še harmonikar Dejan Žafran.

Dgodek so organizirali TD Ptujška Gora, Društvo žena Tisa, Občina Majšperk ter Društvo vinogradnikov in sadjarjev Majšperk.

KG

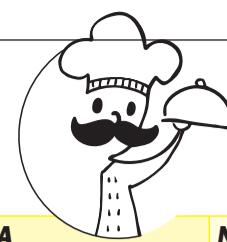
Štajerski tednik -
časopis z najboljšimi regijskimi zgodbami
na spletu z aktualnimi novicami vsak dan!

Da boste izvedeli prvi!

Štajerski **TEDNIK**

www.tednik.si

Kaj bomo danes jedli

Pripravila: **Alenka Šmigoc Vinko**

TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
fižolov golaž, palačinke	korenčkova juha, zelenjavni zavitek, endivija, kompot	dušeno sladko zelje, krompir v kosih, kuhana domača klobasa	cvetačna juha, ocvrte ribje palčke, krompirjeva solata, lena gospodinja	telečja obara, polnozrnata štručka, čokoladno pecivo z jabolki	goveja juha, mrežna pečenka, pečen krompir, solata, jabolčni zavitek	želodčkova kisl juha, buhteljni

Sočno čokoladno pecivo z jabolki

Sestavine: 200 g pšeničnega zdroba, 20 g kakava v prahu, 100 g sladkorja, 0,5 vrečke pecilnega praška, 1 žlička mletega cimeta, 125 ml mleka, 125 ml olja, 2 jajci, 0,5 žličke vanilijinega ekstrakta, 5 jabolki; preliv: 200 g čokolade za kuhanje, 100 g masla.

V posodi zmešamo zдроб, kakav, sladkor, pecilni prašek in cimet, v drugi pa mleko, olje, jajca in vanilijin ekstrakt. Moko mešanico prilijemo k suhim sestavinam in vse skupaj na hitro premešamo. Nazadnje vmešamo še olupljena in naribana jabolka. Z zmesjo napolnimo manjši pekač (naš je meril 30 x 20 cm) in ga za približno pol ure potisnemo v pečico, ogreto na 180 stopinj Celzija. Pred koncem pečenja v manjšo posodo nalomimo čokolado, ji dodamo maslo in med rahlim mešanjem počasi stalimo, da dobimo gladek čokoladni preliv. Prilijemo ga po vročem pecivu in enakomerno razmažemo po celotni površini. Pustimo, da se pecivo ohladi na sobno temperaturo, potem pa ga postavimo za nekaj časa še v hladilnik, saj se bo dobro ohlajeno lepše rezalo.

Fižolov golaž

Sestavine: 1 dl paradižnikove omake, 5 strokov česna, 5 dl vode (oziroma po potrebi), 1/2 žličke popra, 5 žlic olja, 2 korenčka, 25 dag svinjskega mesa, 3 velike čebule, 30 dag rjavega fižola, 10 dag svinjske dimljene šunke, 1 lovorov list, žlica mlete rdeče sladke paprike.

V slani vodi skuhamo fižol (ali vzamemo dve veliki konzervi). Na olju popražimo tri velike narezane čebule in pol glave strtega česna ter med praženjem zalivamo z vodo. Ko je čebula zlato rjave barve, dodamo svinjsko meso in dimljeno šunko, naribano korenje in lovorov list ter dušimo, da povre sok iz mesa. V vmesnem času popražimo rdečo papriko in jo zalijemo s paradižnikovo omako. Meso zalijemo z vrelo vodo, da meso ne zakrckne. Dodamo fižol skupaj s fižolovko. Pazimo, da jedi ne razredčimo preveč, ker mora biti gosta kot klasični golaž. Dodamo še poper in sol po potrebi, navadno pa je golaž dovolj slan že zaradi drugih sestavin. Ponudimo s kuhanimi testenami. (Količine mesnih sestavin lahko zmanjšamo po svoji želji.)

Zeleni nasveti

Za sajenje česna je še prezgodaj, a pripravite se lahko

Letošnja jesen je po nekaj letih spet taka, kot smo je bili nekdaj navajeni. Temperature so jesenske, mnogi zaradi tega hitijo tudi s sajenjem česna. Pa je kljub temu še prezgodaj. Res pa je, da je zelo dobro, da se gredice že pripravijo. Potem se bo česen bolje in hitreje ukoreninil, predvsem pa na večjih površinah s hitro obdelavo pred sajenjem dodatno uničimo tudi nekaj semenskega plevela.

Česna še ne sadimo, dobro pa je pripraviti gredice zanj

Najprimernejši termin za sajenje česna je zadnji teden v oktobru ali prvi teden v novembru. V težjih tleh sadimo nekoliko prej, v lahkih, toplejših tleh nekoliko kasneje. Če se napoveduje obdobje nizkih temperatur pod ničlo, česen posadimo nekaj dni pred tem, če je zelo toplo, pa mogoče celo še nekoliko kasneje. Česen se sicer lahko sadi vse do januarja, a kasnejša sajenja prinašajo nižji pridelek.

Zelo priporočam pripravo tal vsaj 14 dni pred nameranim sajenjem, posebej v jeseni. Torej je zdaj v tednu pred nami čas, da gredice prerahljate. Za česen ni potrebno prekopavanje, ker ga ne smemo gnojiti z organskimi gnojili, posebej z gnojem ali gnojevko ne. Peščena zemljišča lahko pognojite z 2–5 l komposta/m². Vendar govorim o domačem, rastlinskem kompostu. Tudi s kompostiranim gnojem, kupljenim ali domačim, ne smete gnojiti. Raje naj bo pridelek nekoliko nižji, a zdrav.

Česen sodi med po hranilih manj zahtevne vrtnine. V času debeljenja stročkov potrebuje nekaj dušika, zato ga raje tudi z briketiranimi organskimi gnojili pognojite spomladi. Vsekakor pa mu ne sme primanjkovati kalija.

Če imate narejeno analizo zemlje, ki kaže slabšo ali samo primerno založenost s kalijem, pri tem pa še povečano založenost s fosforjem, svetujem, da gredice ob pripravi pognojite s kalijevim sulfatom. Dobite ga tudi v manjših količinah. Večji pridelovalci pa ne pozabite, da česen zdaj, v jeseni, dušika ne potrebuje, kalijeve soli pa ne mara. Razen v izjemnih primerih tudi njive pognojimo samo s kalijevim sulfatom. Ta bo poleg kalija česnu dal še potrebno žveplo, ki določa okus in vonj česna. Na 10 m² potrese 0,2–0,5 kg 50 % gnojila kalijev sulfat. Na večjih površinah je treba poskrbeti tudi za ustrezen pH zemljišča, saj česen ne prenaša kislih tal. Tudi apnimo vsaj 14 dni pred sajenjem, bolje pa je še prej. Ne uporabljajte fino mletih pripravkov (moka), ker lahko škodijo mladim mikrokoreninam strokov.

Foto: Miša Pušenjak

Česen pripravimo za sajenje (stročkanje) čim kasneje. Prehitro stročkanje lahko povzroči hitro poganjanje listov, kar ni zaželeno. Čim pričnejo poganjati listi, se namreč močno upočasni razvoj koreninskega sistema. Korenine so temelj vsake rastline. Od njih je odvisno, koliko hranil bo dobila rastlina. Koreninski sistem je zelo pomemben tudi za dobro prezimovanje. Zato ne smemo hiteti s sajenjem. V zemlji je česen pred mrazom dobro zavarovan, če pa pride na plan in zraste pred zimo preveč, ga zima lahko poškoduje.

Pred sajenjem česna v Sloveniji ni dovoljeno namakati v insekticid (kar bi bilo smiselno samo spomladi) ali fungicid, kar pa bi bilo smiselno, posebej takrat, ko iz leta v leto sadimo lastno seme. Lahko pa ga namočimo v pripravke iz izvlečkov morskih alg, morda tudi v pripravke, ki vsebujejo enega ali več mikroorganizmov, kot je glivica *Gliocladium catenulatum* ali spore bakterije *Bacillus amyloliquefaciens* ali učinkoviti

mikroorganizmi, o katerih se v zadnjem času veliko govori. Alge pomagajo pri hitrejši razrasti koreninskega sistema, koristne bakterije ali glivice pa preprečujejo razvoj gnitja.

Česen sadimo v dobro pripravljeno zemljo. Posajen povsem navpično da najvišji pridelek. A pri strojnem sajenju to seveda ni možno. Na vrtu pa se le potrudite. Prav tako je znano, da debelejši stroki dajo višji pridelek. Zato debelejšše stroke ločite od drobnejših.

V jeseni ga sadimo na globino 8–10 cm, posebej v lažjih tleh naj bo sajenje globlje. Tako bo zavarovan pred zimo. Pregloboko sajenje pa lahko zniža pridelek, saj bo veliko energije porabljen, da česen pride na plano.

Slovenci smo znani po česnu in brez njega marsikatera domača jed nima pravega okusa. Zato pri nas obstaja veliko domačih tipov česna. Večina jih za razliko od obeh sort ptujskega naredi cvetno steblo. Te imajo še višji pridelek. Na cvetnem steblu ne dobimo semena, ampak majhne zračne čebulice. Te pa lahko »posejete« že zdaj. Iz njih ne boste dobili pravega, delitiranega česna, ampak odebeljene čebulice, najpogosteje s samo enim strokom, včasih dvema ali več. Zato ga uporabljamo večinoma za pridelovanje mladega česna. Res pa je, da če tak pridelek jeseni spet posadite, bo zrasel pravi česen. A če res želite imeti iz leta v leto boljši česen, potem je treba vedno iz pridelka odbrati najlepše, najdebelejše čebule in samo te saditi naprej. Iz teh malih čebulic seveda najlepših, najbolj debelih čebulic ne morete odbrati in napredka zato ne bo.

Jesenske sorte česna, med katere sodi ptujski jesenski, moramo saditi v jeseni, saj spomladi sajene ne delitirajo, ne naredijo strokov. Jare, spomladanske, letne sorte česna pa lahko sadimo tudi v jeseni ali pa spomladi. Sama najbolj priporočam jesensko sajenje, saj bo tako ukoreninjanje boljše, spomladi bo imel dovolj vlage za uspešen in hitro start. Ne pomrzne, zato ga brez skrbi posadite skupaj z jesenskimi sortami.

Česna torej še ne sadimo, vsekakor pa je gredice zelo priporočljivo pripraviti že sedaj.

Miša Pušenjak

Za šankom

Kajžarji so tudi danes

Zadnjič sem srečal kolega čisto uboega. Pa mi je povedal, da je kriva njegova zdravnica. 'Ukazala' mu je, da se mora iti zdrav življenjski slog – najmanj trikrat na teden na kak daljši sprehod. 'Tudi v breg!' mu je posebej ukazala. In je ubogal. Šel je na pohod, ki so ga konec tedna pripravili v videmskih Haložah. Kaj pa je tisti Dravinjski in Majski Vrh v primerjavi s Triglavom! Ampak za tiste, ki jim je najpogostejša telovadba dvigovanje daljinca za televizor in nadaljši vsakodnevni pohod od hladilnika do mize, sta bili dve dobri uri hoje kar dolgi.

»Ampak bolj kot pohod me je prizadelo tisto ozadje, ki je to pot povzročilo,« mi je pojasnil. Hodili so namreč po krajih, kjer so pred skoraj sedmimi desetletji posneli film Svet na Kajžarju. Film, ki prikazuje, kako so viničarji po drugi sve-

točni vojni postali lastniki vinogradov in druge zemlje, ki so jo prej obdelovali za tuje gospode, potem pa je naenkrat postala njihova.

Vselili so se v zidanice, v katerih so prej smeli le na skrivaj opazovati svoje gospodarje. Saj je starejši generaciji poznana ta zgodba. Že skoraj pozabljena. Tako zelo pozabljena, da so jo ob osamosvojitvi Slovenije nekateri uspešno izbrisali iz naših spominov – in haloško zemljo (pa še marsikatero drugo) skupaj z zidanicami vrnili nekdanjim

lastnikom. Kar je bilo po drugi vojni nacionalizirano, je bilo po osamosvojitveni vojni denacionalizirano. Je že tistim na oblasti to ustrezalo. Najbrž pa ne onim, ki so zaradi tega izgubili svoj večdesetletni dom. Tudi v Haložah. Tudi v zidanicah iz Sveta na Kajžarju.

Na človeka ne vpliva samo to, da naredi kak korak več kot običajno. Še bolj nanj vpliva, ko ugotovi, da se Svet na Kajžarju ni začel in končal v letih po drugi svetovni vojni, pač pa je po tistem, ko je Slovenija postala samostojna država, znova zaživel. Z vsemi svojimi nekdanjimi slabostmi in krivicami vred. In čeprav danes ne govorimo o viničarjih, pa se nekateri vendarle počutijo tako ...

Vaš Pepek

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

2			3	4		8	9	
			6			2		
		8						6
1	5					3		9
			2	4				
9		6					8	2
6						9		
		1			7			
	9	5		6	8			3

Od torca do torca

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥♥	☺	€€	★
Bik	♥♥	☺☺☺	€	★★★
Dvojčka	♥♥♥	☺☺	€€€	★★
Rak	♥	☺☺☺	€	★★★
Lev	♥♥	☺	€€€	★
Devica	♥♥	☺☺☺	€€	★★★
Tehtnica	♥	☺☺	€€	★
Škorpion	♥♥	☺☺☺	€	★★★
Strelec	♥	☺☺	€€	★★★
Kozorog	♥♥	☺	€€€	★
Vodnar	♥♥♥	☺☺	€	★★★
Ribi	♥	☺☺	€€€	★★

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

Velja za teden od 8. do 14. oktobra 2019
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Prireditvenik

Torek, 8. oktober

- 09:00 Slovenska Bistrica, Center za starejše Metulji, Delavnica z Nino Robar – jesenske voščilnice
- 09:00 Slovenska Bistrica, Ljudska univerza, Delavnica Priprava na prodajni obisk in uspešna vzpostavitev kontakta
- 14:30 Kidričevo, upravna stavba, Dan inovativnosti v Talumu, gost Alen Kobilica
- 17:00 Ptuj, Špajza modrosti, Lackova ul., Dan za starše, spoznajmo in narišimo svojo družino, mentorica Nina Koštomaj, psihoterapevka zakonske in družinske terapije, v času predavanja brezplačno varstvo za otroke
- 17:00 Stojnci, Gasilski dom, predavanje Jagodičje v domačem vrtu
- 18:00 Ptuj, Dominikanski samostan, predavanje ob razstavi Od puščave do mize, Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož, Teološka fakulteta UL, Enota v Mariboru in Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor
- 19:00 Majšperk, Kulturna dvorana KPC, 5. slovenski podeželski parlament, podelitev priznanja slovenskemu kandidatu za Evropsko nagrado za razvoj podeželja 2020 ter nagrado za inovativnega novega pristopnika v okviru projekta Newbie, 250 udeležencev iz Slovenije in drugih držav, dvodnevne razprave, 8. in 9. oktober o izzivih kmetijstva in podeželja v devetih skupinah na različnih krajih v Haložah

Sreda, 9. oktober

- 09:00 Ptuj, okolica Gimnazije, 6. Unesco ASP - tek mladih, med 9. in 12. uro, tekli bodo otroci iz vrtcev, osnovnošolci, dijaki in učitelji iz cele Slovenije in tujine, kulturne, glasbene, športne, ustvarjalne in poučne delavnice
- 09:00 Ptuj, posestvo Turnišče Biotehniške šole, tečaj predelave sadja, predavanje in delavnica o izdelavi marmelade, sokov in žganih pijač, v sklopu projekta Life to grasslands, življenje travniščem
- 17:00 Ormož, Bela dvorana Grajske pristave, Literarno srečanje s člani Slovenskega centra PEN,
- 17:00 Tinje, Knjižnica, Pravljična doživetja, Srečanje z ježkom

Četrtek, 10. oktober

- 10:00 Slovenska Bistrica, Ljudska univerza, delavnica Učinkovit sejmski nastop, ki postane magnet za kupce
- 11:00 Ptuj, Mestna hiša, predstavitev knjige Ivana Tuška Rimska vojska v republiki in cesarstvu ter rimski vojaški nagrobniki iz Petovione
- 12:00 Ptuj, Salon umetnosti, Prešernova 1, Rogaška Slatina 1941–1945 kot obmejno mesto Tretjega rajha
- 16:30 Slovenska Bistrica, Pionirska knjižnica, Pravljična doživetja, Srečanje z ježkom
- 17:00 Knjižnica Ormož, Elektronske knjige in Biblos, kako si izposoditi e-knjige s pomočjo pametnega telefona, tabličnega računalnika, prenosnika, osebnega računalnika ali e-bralnika

Petek, 11. oktober

- 16:00 Majšperk, plato pred KPC, Tržnica zakladov – tržnica domačih dobrot in izdelkov

Mestni kino Ptuj

- Sreda, 9. oktober: 20:00 Pavarotti.
- Četrtek, 10. oktober: 20:00 Alice in župan.
- Petek, 11. oktober: 16:30 Košarkar naj bo 2; 18:00 Pasji smisel življenja 2; 20:00 Joker.

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 14. oktobra. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed tistih, ki nam boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo z izpolnjenim kupončkom, bomo vsak teden izžrebali dobitnika praktične nagrade. Podarja jo Radio-tednik Ptuj. Zdjaj pa veselo na delo! Srečni izžrebanec Tednikove nagradne razrezanke je: **Gusti Čižič, Starše.**

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Stotini

za varno prihodnost

Bankomat, ki ne more 'požreti' kartice

Bankomat najpogosteje obiščemo, ko potrebujemo gotovino, a žal se včasih pri njih tudi zaplete. Sicer se zgodi redko in marsikdo take izkušnje še nikoli ni imel, a če pride do zapleta, je dobro, da veste, kako ukrepati, da bodo posledice kar najhitreje odpravljene.

Napake, do katerih pride, so lahko tehnične, seveda pa se zgodi, da se pri postopku uporabe bankomata zmoti uporabnik sam. Ne glede na razlog težave je pomembno, da veste, zakaj se zaplete in kaj v taki situaciji lahko naredite oziroma kakšne korake lahko pričakujete.

Kaj storiti, ko bankomat »požre« kartico

Bankomat bo kartico zadržal oziroma 'požrl' v treh primerih: (1) ko boste trikrat napačno vnesli številko PIN, (2) ko bo kartica po opravljeni transakciji predolgo čakala, da jo odstranite iz reže, ali (3) takrat, ko bo kartica blokirana. V teh primerih bankomat kartico zadrži zato, da bi preprečil morebitno zlorabo.

»Če ste kdaj slišali za to, da se pred nevarnostjo pri bankomatu lahko ubranite tudi tako, da svoj PIN vtipkate vzvratno, ste slišali mit. Obratno vtipkana številka PIN pomeni samo, da imate le še dva poskusa, preden vam bankomat 'požre' kartico,« razloži Jurček Hlastec, vodja NLB Poslovalnice Prešernova na Ptuj.

V vsakem primeru to pomeni, da ste ostali brez kartice in jo gotovo želite čim prej nazaj,

najhuje je, če se to zgodi, tik preden ste se namenili na potovanje. Žal bližnjice tukaj ni. Upravljevalci mreže bankomatov bo bankomat v svojem rednem terminu praznil in pri tem prevzel tudi zadržano kartico. Ta bo nato potovala v matično poslovalnico računa, ki mu kartica pripada. Zato se boste morali oglasiti v svoji matični poslovalnici, a postopek zna kar trajati, sploh če se vam je to zgodilo na bankomatu druge banke (če pa se vam je to zgodilo v tujini, bo kartica uničena in treba bo naročiti novo). »Predlagamo, da čez nekaj dni pokličete v svojo

matično poslovalnico in preverite, ali vas kartica že čaka. Vračilo kartice je v NLB brezplačno, če ste pozabili številko PIN, pa lahko sočasno v banki zaprosite tudi za novo,« še dodaja Hlastec.

Te težave na brezstičnih bankomatih ni

Na brezstičnih bankomatih brezstične kartice ne daste iz roke, ampak jo samo prislonite, enako kot pri plačilu nakupa z brezstično kartico. Razlika pa je v tem, da je na brezstič-

kartico), vtipkajte svojo številko PIN in izberite znesek dviga.

Bodite pozorni, katero kartico imate v mobilni denarnici NLB Pay nastavljeno kot privzeto. Gotovino je namreč ugodneje dvigovati s kartico osebnega računa BA Maestro. Plačilne kartice z odloženim plačilom, kot sta NLB Mastercard ali Visa, so namreč primernejše za plačevanje na prodajnih mestih, saj je provizija za dvig gotovine na bankomatu razmeroma visoka.

Ko plačilne kartice namestite v mobilno denarnico NLB Pay, dobijo funkcionalnosti, ki jih kartice v fizični obliki nimajo. »V mobilni denarnici si, denimo, lahko zaklenete možnost dvigovanja na bankomatu z izbrano kartico, in ko jo potrebujete, jo enostavno ponovno odklenete. Omejitve, ki jih za posamezno kartico nastavite v mobilni denarnici NLB Pay, pa bodo veljale tudi za kartico v fizični obliki,« še je zaključil sogovornik.

Kako ukrepati, ko sumite, da se na bankomatu dogaja poskus zlorabe

Pred vsako storitvijo na bankomatu si bankomat oglejte. Če na njem ali okoli njega opazite karkoli nenavadnega, je bolje, da se uporabi odločitev – enako velja, če se vam na primer zdi, da kartico težje vstavite v režo kot običajno. Hkrati svoj sum tudi prijavite banki, avtorizacijskemu centru Bankarta na telefonsko številko 01 583 41 83 in/ali policiji na številko 113.

Kolofon

Priloga Stotini
oglasna priloga
Štajerskega tednika

8. oktober 2019

Urednik priloge:
Jože Mohorič

Avtorji prispevkov:
Jože Mohorič
in STA

Fotografije:
Črtomir Goznik

Lektoriranje:
Lea Skok Vaupotič

Tehnično urejanje:
Daniel Rižner

Trženje:
Marketing družbe Radio
Tednik Ptuj

SAVA
ZAVAROVALNICA

NIKOLI SAMI
V NEZGODI

10%
popusta
na sklenitev
prek spleta

Brezskrbno uživaj v mladosti

SKLENI NEZGODNO ZAVAROVANJE ZA MLADE
NA SOLA.ZAV-SAVA.SI

Banke opozarjajo na lažne ponudbe kreditov na Facebooku

Banke in hranilnice v Sloveniji v zadnjem času zaznavajo večje število oglaševalskih strani na družbenem omrežju Facebook, preko katerih se ponujajo domnevno ugodni krediti. Gre za lažno oglaševanje, zato opozarjajo stranke, naj ne delijo ali vpisujejo svojih podatkov v lažne obrazce na spletu, so sporočili iz Združenja bank Slovenije.

Kot so zapisali, neznanci v teh oglaševalskih sporočilih navajajo, da kreditiranje poteka v sodelovanju s posameznimi bankami, ki poslujejo v Sloveniji. Z namenom, da bi ponudba delovala legitimno, prevaranti postavijo lažno spletno stran bank oz. finančnih institucij in se predstavljajo kot njihovi poslovni partnerji.

»Ker gre v teh primerih za lažno oglaševanje, stranke bank in hranilnic opozarjamo, da so še posebej previdne in da ne delijo ali vpisujejo svojih podatkov v lažne obrazce na spletu. Svetujemo, da v takšnih primerih resničnost posla preverijo pri svoji banki ali hranilnici,« so poudarili.

Pravi čas za pokojninsko varčevanje je danes

Gospodarska slika v Sloveniji je (še vedno) zelo ugodna, ugledne analitske institucije napovedujejo nadaljevanje gospodarske rasti in zaposlenim težko uide UMAR-jeva napoved, da bodo povprečne plače tudi v prihodnji dveh letih kar spodobno naraščale. Vsako leto bodo (realno) kakšna 2 ali 3 odstotke višje in gotovo bomo živeli lažje.

Vendar vsako leto bomo tudi bližje upokojitvi, bližje finančni »streznitvi«, ko se bomo morali soočiti z ogromnim zmanjšanjem prejemkov. Decembra lani je povprečna pokojnina znašala 640 EUR, povprečna neto plača pa 1.163 EUR. Z drugimi besedami: povprečen upokojenec je dobil skoraj 45 % manj kot povprečen zaposleni. Že res, da je v drugih mesecih leta razmerje nekoliko manj dramatično, vendar če k rednim prejemkom štejemo še nadomestilo za malico in prevoz na delo, se mesečno na povprečnem upokojenskem računu kljub vsemu znajde 45 % manj prejemkov kot na računu povprečnega zaposlenega.

Ali se takšno nazadovanje v prejemkih sploh da nadomestiti? Čemu vse se je treba odpovedati, da se povprečen upokojenski par prilagodi 1.000 EUR nižjim mesečnim prejemkom?

Država se je problema starajočega prebivalstva in padajočih pokojnin zavedala že ob pokojninski reformi na prelomu tisočletja, tako da je že 19 let v Sloveniji prisotno dodatno pokojninsko varčevanje. Vanj je vključenih skoraj 550.000 zaposlenih, ki jim po večini delodajalec (v manjšem delu pa tudi sami) plačuje premijo dodatnega pokojninskega var-

Foto: Črtomir Gozjak

čevanja. Okrog 60 EUR znaša povprečna mesečna premija in nekdo, ki bo v takšno varčevanje vključen 20 let, bo privarčeval (skupaj z donosi, če bo donosnost delniškega trga 7 % letno in obvezniškega 3 % letno) več kot 19.000 EUR.

Takšen privarčevani znesek zadošča za dodatno doživljenjsko pokojninsko rento, ki po trenutnih pogojih presega 65 EUR mesečno oziroma predstavlja 10-odstotni »dodatek« k pokojnini. Vsak mesec do konca življenja.

Pokojninsko varčevanje predstavlja za plačnika davčno spodbudo. Če je zavarovanje urejeno v podjetju in ga financira delodajalec (kar predstavlja večino pokojninskih shem pri nas), lahko za leto, v katerem so bile plačane premije, uveljavlja zmanjšanje davčne osnove. Znesek je sicer omejen na 5,844 % od osnove za obračun prispevkov zaposlenega (največ 2.819,09 EUR), vendar v praksi premije ne dosegajo teh omejitev. Če je plačnik premije dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposleni sam, mu plačana premija v navedenem deležu zmanjšuje osnovo za odmero dohodnine. Prihranek ustreza stopnji njegovega dohodninskega razreda. Če prejmete povprečno plačo 1.000 evrov neto, vaš »popust« znaša 27 %. Za privarčevanih 1.000 evrov plačate »zgolj« 730 evrov (270 evrov prejmete vračila pri dohodnini). Zakaj ne bi dodatno prihranili pri dohodnini?

Tako kot drugod v EU je tudi pri nas neizbežna potreba po dodatnem pokojninskem varčevanju, če želimo doseči dostojno raven prejemkov v tretjem življenjskem obdobju. Veliko družb pri nas, ki se zavedajo problematike pokojnin, že financira pokojninske načrte kolektivnega dodatnega pokojninskega varčevanja. Ne nazadnje o tem govorijo številke: število zavarovancev v dodatnem pokojninskem zavarovanju predstavlja 62 % delovno aktivnega prebivalstva. Ti bodo pridobili pravico do dodatne pokojninske rente in prehod v pokoj bo nekoliko lažji. Vendar kaj bo s tistimi, ki niso vključeni v dodatno pokojninsko zavarovanje? Bodo lahko dostojno živeli zgolj s pokojnino?

Čas za vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje je – danes!

Sava pokojninska, d. d.

Preglednica davčne olajšave pri dohodnini – posameznik

Bruto plača	Neto plača	Dohodninski razred	Maksimalna mesečna premija	Znižanje osnove za dohodnino ob plačilu letne premije	Vračilo premije zaradi znižanja osnove za dohodnino
(1)	(2)	(3)	(4) = (1) x 5,844%	(5) = (4) x 12 mesecev	(6) = (5) x (3)
1.500	1.000	27%	88	1.056	285
2.000	1.285	27%	117	1.404	379
2.600	1.622	34%	152	1.824	620
3.500	2.085	34%	205	2.460	836
5.500	3.113	39%	234,92*	2.819,09*	1.100

* najvišja premija za davčno olajšavo.

Dosežite
višjo pokojnino.

S SAVA
POKOJNINSKA

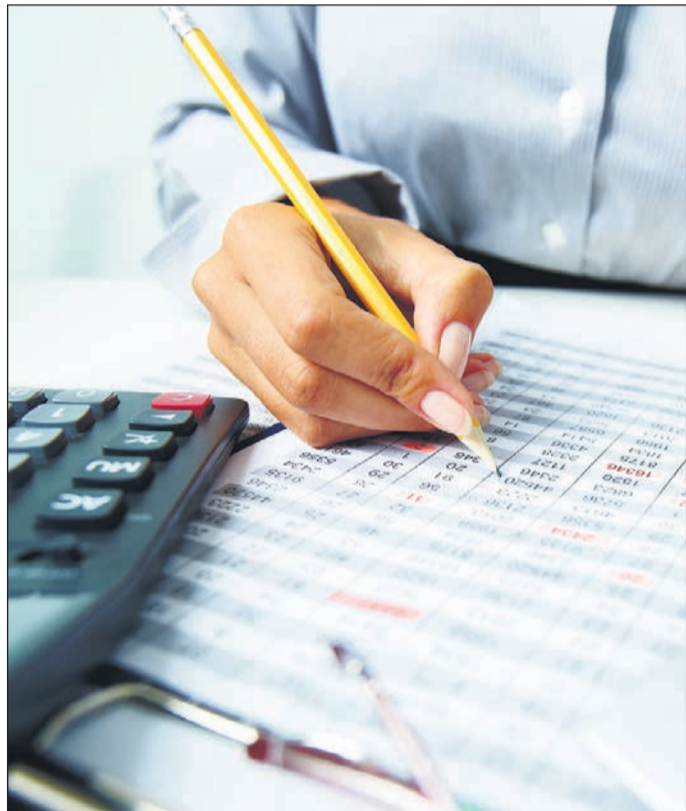
Banke bodo stranke obvestile o zaračunanih nadomestilih

Imetniki osebnih bančnih računov bodo oktobra od svoje banke ali hranilnice prejeli informacijo o nadomestilih, ki mu jih je zaračunala novembra in decembra lani. Obveščanje strank bankam s ciljem večje preglednosti in razumljivosti za potrošnike nalaga zakonska določba, ki je začela veljati novembra lani. Banke in hranilnice so skladno z zakonom o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih dolžne vsaj enkrat letno stranke seznaniti z obračunom nadomestil za storitve, ki so vezane na njihov osebni oz. transakcijski račun, so spomnili v Združenju bank Slovenije. Določba, ki opredeljuje pripravo obračuna, je začela veljati novembra lani, zato bodo prve informacije vključile le zadnja dva meseca lanskega leta. Naslednji obračun nadomestil, ki

ga bodo uporabniki prejeli, pa bo vključeval vsa obračunana nadomestila za koledarsko obdobje od januarja do decembra letos, so dodali.

Gre za ukrepe zagotavljanja večje preglednosti nadomestil. Obračun mora vključevati vsa obračunana nadomestila za storitve, kot so vodenje računa, uporaba spletne banke, plačilne transakcije, trajni nalogi, direktne obremenitve, plačilne transakcije s kreditno kartico ali kartico z odloženim plačilom.

V obračunu morajo biti navedeni obdobje obračuna, cena nadomestila na enoto in njihovo število, skupni znesek nadomestil za posamezno storitev, višina obrestne mere za preračitve dovoljenega pozitivnega stanja na računu, skupni znesek obračunanih obresti in skupni znesek vseh zaračunanih nadomestil.

Združenje bank prenovilo načela odgovornega kreditiranja

Nadzorni svet Združenja bank Slovenije (ZBS) je sprejel prenovljena načela odgovornega kreditiranja gospodarskih družb. Ta za banke niso zavezujoča, a predstavljajo primere dobrih bančnih praks in ob regulatornih pravilih temelj ohranjanja stabilnosti bančnega sistema, so danes sporočili iz ZBS.

Nova načela v skladu s trendi na področju družbeno odgovornega in trajnostnega financiranja med drugim navajajo prizadevanja bank in hranilnic, članic ZBS, da v svojo kreditno strategijo vključujejo podporo projektom, ki prispevajo k zmanjšanju energijske in ogljične intenzivnosti ter intenzivnosti odpadkov.

»S tem banke in hranilnice izražajo partnerski odnos pri izvajanju kohezivne politike in ostalih

pobud na nacionalni, regionalni ali mednarodni ravni, ki naslavljajo globalno dogovorjene cilje in izzive na področju trajnostnega razvoja,« so navedli v ZBS.

V delu novele, ki se nanaša na namen in pogoje financiranja, pa je izpostavljen pomen upoštevavanja vseh prevzetih pričakovanih tveganj, stroškov in angažiranega kapitala, temelječ na uporabi zanesljivih in preverjenih metodologij, realnih predpostavk ter kakovostnih vhodnih podatkov, so dodali.

Nadzorniki ZBS so na sredini seji za namestnico predsednika nadzornega sveta ZBS Blaža Brodnjaka, prvega moža NLB, za mandatno obdobje do konca aprila 2022 soglasno imenovali namestnico glavnega izvršnega direktorja SKB banke Vojko Ravbar.

Nasvet računovodskega servisa je neprecenljiv

Vrednost dobrega računovodskega servisa je za samostojne podjetnike in podjetja neprecenljiva. Naročnik lahko dobi s pravilno izbiro strokovne storitve, na podlagi katerih lažje sprejema pomembne poslovne odločitve. Pomembno je tudi svetovanje glede različnih zadev s področja davkov, vodenja poslovnih knjig, spoštovanja pogosto spreminjajočih se predpisov ...

Krovna strokovna organizacija – Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev – na svojih spletnih straneh občasno objavlja tolmačenje posameznih predpisov, zakonov, posameznih členov ...

Knjiženje donacije z nakupno obvezo

Javni zavod se dogovarja z gospodarsko družbo, ki bi donirala osnovo sredstvo, vendar pod pogojem, da se javni zavod obveže, da bo naslednjih pet let pri tej družbi kupoval potrošni material in zaščitna sredstva, ki se uporabljajo pri delovanju tega osnovnega sredstva. Kako naj javni zavod obravnava to donacijo?

Odgovor: »Če mora dobavitelj v vlogi prodajalca v skladu z računovodskimi načeli priznavanja prihodkov ugotavljati izvršitvene obveze in posledično priznavati prihodke, obratno ravna kupec. Kupec namreč v nabavnem

procesu knjiži tisto, kar mu je dobavitelj kot posledico nabavnega dogovora dostavil ali opravil ali se je zavezal, da bo to storil, in to kasneje tudi stori. V nekaterih primerih pa delitev plačanega zneska na nabavne sestavine ne bo tako preprosta. Taki so primeri, ko dobavitelj kupca zaveže, da mora v določenem časovnem obdobju nakupiti za določen znesek proizvodov, in če ta pogoj izpolni, dobi donirano opremo, ki je vezna na te proizvode. Taka oprema seveda ni brezplačna, saj jo uporabnik dejansko plačuje v nabavni vrednosti proizvodov. Ker upo-

rablja to opremo, gre za identifikirano sredstvo, zato mora oceniti predviden znesek, ki ga bo plačal dobavitelju v obdobju, v katerem se je zavezal kupovati proizvode, in na

podlagi samostojnih prodajnih cen znesek razdeliti na del, ki se nanaša na nabavo proizvodov, in na del, ki se nanaša na donirano opremo,« so zapisali na www.zvezarfr.si.

**RAČUNOVODSKI SERVIS
C & H D.O.O.
POT V TOPLICE 9
2251 PTUJ
TEL.: 02/788 57 10
e-mail: ch-racunovodstvo@siol.net
www.chdoo.si**

**27 LET
USPEŠNOSTI**

Vodenje poslovnih knjig za:

- samostojne podjetnike
- gospodarske družbe
- zavode in društva.

Fiposor d.o.o.
Več kot 25 let tradicije, znanja in izkušenj
DRUŽBA ZA FINANČNO POSLOVNE STORITVE IN DAVČNO SVETOVANJE
Kereničev trg 5a, 2270 Ormož
PE Ljutomer, Stari trg 4, 9240 Ljutomer
Tel: 02 741 61 50
Fax: 02 741 61 60
E-pošta: info@fiposor.si
www.fiposor.si

Računovodske in knjigovodske storitve
Podjetniško in poslovno svetovanje
Davčno svetovanje
Svetovanje s področja delovno pravne zakonodaje
Svetovanje in izdelava poslovnih načrtov za pridobivanje kreditnih in nepovratnih sredstev

Promocijsko sporočilo

Ne čakajte na višje obrestne mere

Slovenci slovimo kot eden izmed najbolj varčnih narodov v Evropi, kar se odraža tudi s tem, da imamo na računih, varčevanjih in depozitih precej prihrankov, do katerih smo prišli s premišljenim varčevanjem. Vprašanje, ki se vse bolj pojavlja, pa je: kako naj svoje prihranke oplemenitimo v času nizkih obrestnih mer?

»Smiselno je pogledati onkraj vezanih bančnih vlog, v svet naložb v delnice in obveznice. Stranke nas pri tem sprašujejo, ali ne potrebujejo za to poglobljenega znanja s finančnega področja? Če imajo prave svetovalce, potem ne,« prednost vzajemnih skladov razloži Jurček Hlastec, vodja NLB Poslovalnice Prešernova.

Kam torej s prihranki, ki jih lahko namenimo za plemenjenje in jih ne bomo potrebovali jutri, radi pa bi, da bi bili v prihodnosti vredni več? »Odgovorov je več. Ne le višina sredstev, ki bi jih radi plemenili, tudi načrti za prihodnost, finančno znanje in tipi naložb, ki so blizu značaju posameznika, so tisti, ki določajo najprimernejšo izbiro,« pojasni Hlastec. Poudarek, mimo katerega nikakor ne smemo, a ga marsikdo še vedno spregleda, pa je, da se pri odločitvi posvetujemo s strokovnjaki. Investiranje v delnice ali obveznice namreč terja poglobljeno temeljno analizo tako makroekonomskih razmer v različnih regijah, kot analizo posameznega podjetja. Večina varčevalcev za to nima časa, volje, kot tudi ne znanja, zato to zahtevno opravilo prepušča strokovnjakom. Njihovi prihranki se vseeno donosno plemenitijo, njim pa ostane čas in denar za ukvarjanje s stvarmi, ki jih v življenju resnično veselijo.

Sredstva so varno naložena

Dovolj je torej, da obiščete finančnega svetovalca v NLB Poslovalnici, ki vam bo strokovno svetoval o izbiri za vas pravega vzajemnega sklada. Takšnega, ki bo obetal primerno donosnost, a obenem z njim ne boste prevzemali preveč naložbenega tveganja. Čeprav vrednost naložb v vzajemne sklade niha, lahko trdimo, da so sredstva z institucionalnega vidika popolnoma varno naložena. Industrija vzajemnih skladov je verjetno najbolj regulirana finančna industrija in ni se še zgodilo, da bi vlagatelji v vzajemne sklade izgubili svoje prihranke zaradi prevar oz. slabega poslovanja družbe, ki vzajemne sklade upravlja.

Koliko prihrankov moram imeti za varčevanje v vzajemnih skladih?

»Varčevanje v vzajemnih skladih je primerno za vsakogar in temu so prilagojeni tudi začetni vložki. Najmanjši vložek pri postopnem varčevanju v NLB Skladih znaša 40 evrov,« zaključuje sogovornik in vas na posvet o najboljši varčevalni rešitvi povabi v NLB Poslovalnico Prešernova na Ptuj.

Jurček Hlastec, vodja NLB Poslovalnice Prešernova na Ptuj

Zadruga sončnih elektrarn Slovenije – krovna slovenska energetska organizacija s sedežem na Ptuj

»Smo zadruga, ki pravzaprav ponuja storitev od začetka do konca, od ideje do izvedbe: lahko dobavljamo in montiramo sončne elektrarne, jih servisiramo in vzdržujemo, zavarujemo, prodajamo električno energijo, uredimo vse potrebne dokumente ...« je ob našem obisku Zadruga sončnih elektrarn Slovenije (ZSES) v uvodu dejal predsednik zadruga in upravnega odbora Dušan Gvozdič. Zadruga je na tem področju edinstvena v Sloveniji, sedež pa ima na Slomškovi ulici na Ptuj.

ZSES ima za sabo dobrih pet let uspešnega delovanja, ustanovljena je bila leta 2014. »Takrat se je 13 lastnikov sončnih elektrarn odločilo za sodelovanje pri razvoju obnovljivih virov energije na področju sončnih elektrarn, obenem pa tudi za sodelovanje pri nabavi in montaži novih kapacitet, pri prodaji

električne energije, pri skupnem zavarovanju, pri pravnih nasvetih ter pri vseh ostalih področjih, ki se pojavljajo v življenjski dobi sončnih elektrarn. Danes ima ZSES že več kot 150 članov, sedem jih prihaja tudi iz Hrvaške. Skupna moč inštaliranih elektrarn znaša približno 6 MW, delujemo pa na področju celotne Slovenije, Hrvaške, BiH in Srbije. V perspektivi si želimo, da prevzamemo vodilno vlogo kot kupci in prodajalci električne energije na področju sončnih elektrarn, želimo pa se pojaviti tudi na področju prodaje zelenih emisijskih kuponov*, to načrtujemo za leto 2021. Na ta način bi zagotovili dodatne vire financiranja za nadaljnjo gradnjo sončnih elektrarn v Sloveniji in tudi širše,« je dejal Dušan Gvozdič.

»Koliko dobička ustvarimo, toliko ga vrnemo članom zadruga«

O glavni prednosti ZSES in poslovanju je naš sogovornik dejal: »Naša prednost pred konkurenco je v tem, da v ospredju nimamo dobička. Nismo lastnikov, zato dobiček od poslovanja ni primarni cilj zadruga; koliko dobička ustvarimo, toliko ga vrnemo nazaj članom zadruga.

Beležimo konstantno rast poslovanja, trend je bil glede na lansko leto na letni ravni približno 90 %. V prvih letih razvoja podjetja so bile rasti velike, glede na veliko konkurenco pa je ta rezultat več kot zavirljiv. Tudi v leti 2020 pričakujemo gospodarsko - združeno rast. Napoved pomeni nadaljevanje dosedanjih trendov, posebej zaradi tega, ker bomo imeli kot zadruga dovolj lastnih sredstev za financiranje velikih objektov. Pri tem ne mislimo samo za individualne sončne elektrarne, temveč tudi za skupnosti elektrarn, ki jih bomo delali v sodelovanju z občinami, ministrstvi, šolami, vrtci ... Sredstva bomo v kratkem začeli pridobivati po sistemu crowdfundinga*, množičnega financiranja, o čemer bomo zainteresirano javnost tudi obveščali.«

Na fotografiji so ustanovni člani Zadruga sončnih elektrarn Slovenije, Dušan Gvozdič je v sredini.

»Dejansko obvladujemo vse storitve v življenjski dobi sončne elektrarne«

Kaj ponujate morebitnim interesentom za postavitev sončnih elektrarn? »Smo zadruga, ki pravzaprav ponuja storitev od začetka do konca, od ideje do izvedbe: dobavljamo in montiramo sončne elektrarne, jih servisiramo in vzdržujemo, zavarujemo, prodajamo električno energijo, uredimo vse potrebne dokumente, ki so potrebni – npr. pri Agenciji za energijo pri Ministrstvu za infrastrukturo ... Dejansko obvladujemo vse storitve v življenjski dobi sončne elektrarne. Imamo usposobljene kadre – pri tem ne mislim samo na pet zaposlenih, ampak na vse člane zadruga –, ki s svojim znanjem, s svojim profesionalnim angažiranjem vsak na svojem področju podpirajo razvoj zadruga. Imamo projektante, inženirje in vse ostale potrebne profile, s čimer smo edinstveni v Sloveniji.

Imamo sončne elektrarne velikosti tudi do 1 MW, v vseh primerih gre za fizične ali pravne osebe. V našem poslovanju pa se bomo kmalu začeli pojavljati tudi kot lastniki kapacitet za proizvodnjo električne energije iz sončne energije.

Ne delujemo pa samo na področju Slovenije in okoliških držav, ampak delujemo tudi pri spre-

jemanju predlogov in zakonov na evropski ravni za področje energetike. Kot krovna slovenska zadruga sončnih elektrarn smo člani združenja Rescop, združenja energetskih zadrug Evrope, preko katerega imamo vpliv na razvoj sektorja sončnih elektrarn tudi v Evropi,« je dejal Dušan Gvozdič.

»Interes investitorjev in tudi posameznikov je ogromen«

Na vprašanje, s kakšnimi željami prihajajo stranke k njim, je Gvozdič dejal: »Interes investitorjev in tudi posameznikov je ogromen – čez dan opravimo povprečno 20 do 30 pogovorov z različnimi interesenti. Glede na njihove želje in znanja jih peljemo čez celoten sistem, od ideje do realizacije. Po pogovoru z nami jih večina čuti potrebo, da zgradi lastno sončno elektrarno, mi pa jim pri tem nudimo vso podporo, ne samo tehnično, ampak tudi finančno.

Imamo več možnosti sofinanciranja, od klasičnih, pa do pridobivanja nepovratnih sredstev Eko sklada, kreditov Eko sklada, tudi zadruga ima nekaj lastnih sredstev. S svojimi referencami, ki smo si jih pridobili z leti delovanja, se potrudimo, da je sofinanciranje v končni fazi za stranke ugodno.«

Emisijski kupon

* Emisijski kupon je splošen izraz za trgovanje s potrdilom oziroma dovoljenjem, ki predstavlja pravico do izpusta ene tone ogljikovega dioksida ali drugega toplogrednega plina enake mase. Emisijski kupon in njegovo tržišče pomenita nacionalni in mednarodni poizkus ublažitve rasti toplogrednih plinov.

Crowdfunding ali množično financiranje

* Crowdfunding ali množično financiranje je način zbiranja sredstev v obliki manjših finančnih prispevkov s strani velikega števila podpornikov za uresničitev projektov in programov organizacij. Sredstva se lahko zbirajo za najrazličnejše projekte ali programe, ki jih izvajajo nevladne organizacije: dobrodelne, umetniške, za izvedbo osnovnih dejavnosti organizacije ali za sofinanciranje projektov.

ZSES

Zadruga Sončnih Elektrarn Slovenije

Najugodnejša dobava in montaža kakovostnih sončnih elektrarn na ključ.

Slomškova ulica 4, 2250 Ptuj | Tel: 040 299 388
e-pošta: dusan.gvozdic@zsos.si | spletna stran: www.zsos.si

Pred kurotilno sezono

Toplotna črpalka za ogrevanje večje hiše z radiatorji in slabšo izolacijo

Kako izbrati optimalno toplotno črpalko? Katerega proizvajalca, kateri model, kakšno moč? To so vprašanja, ki se porajajo ob odločitvi za vgradnjo sodobnega in učinkovitega vira ogrevanja. Na trgu je res veliko ponudnikov toplotnih črpalk. Tako kot je pisana paleta ponudnikov, skoraj tako raznoliko je tudi njihovo znanje, poznavanje in usposobljenost v zvezi s toplotnimi črpalkami.

Nekaj ključnih informacij, kaj je pomembno na začetku

Osnova za razgovor o primeri toplotni črpalki so podatki o vrsti ogrevanja v vaši hiši, stanovanju, objektu ... Ali gre za talno ogrevanje, radiatorsko ogrevanje ali kombinacijo obojega? Ali je objekt novogradnja ali prenavljate obstoječo kotlovnico? Naslednje vprašanje je, kako je grajen objekt, vrsta in debelina izolacije na zunanjih stenah ter pod streho in kakovost vgrajenih oken. Nato površina objekta ter lokacija objekta, Primorska ali Gorenjska seveda ni enako. To so podatki, ki so osnova za monterja strojnih instalacij in je z njimi mogoče določiti potrebno moč v kW in izbrati primerno vrsto toplotne črpalke glede na namen.

Vrsta toplotne črpalke in zakaj je razlika bistvenega pomena, ko gre za hišo z radiatorji in slabšo izolacijo

Zakaj je govora o vrsti toplotne črpalke? Po namenu jih ločimo na toplotne črpalke za nizkotemperaturne in visokotemperaturne režime ogrevanja. Prve so optimalne za talno ogrevanje in nižje temperature vode, druge pa posebej zasnovane za radiatorje in visoke temperature vode v ogrevalnem sistemu. In medtem ko vedno več ponudnikov in monterjev začne razumeti pomembnost pravilne določitve potrebne moči, jih žal še vedno mnogo premalo razume veliko vsebinsko razliko med nizkotemperaturnimi in visokotemperaturnimi toplotnimi

črpalkami. Tehnološko gledano obstajajo enokompresorske toplotne črpalke, ki so prvenstveno namenjene talnemu gretju, in dvokompresorske, ki so namenjene radiatorjem. Enokompresorske v osnovi zmorejo ogreti vodo na približno 55 °C oziroma z dodatnimi tehničnimi elementi na okvirno 60 °C, dvokompresorske pa brez težav vodo ogrejejo celo na 80 °C. V čem je vsebinska razlika, ki je dejansko pomembna za kupca oz. uporabnika, saj 60 °C je povsem dovolj tudi za radiatorje, a ne? Razlika nastaja v dejstvih, ki so za uporabnika najbolj bistvena, in sicer od izkoristka črpalke je odvisen strošek ogrevanja ter večja obremenjenost pomeni krajšo življenjsko dobo naprave. Izkoristek enokompresorske črpalke je pri ogrevanju radiatorjev na temperature preko 50 °C konkretno nižji od izkoristka dvokompresorske. Nižji

izkoristek pomeni večji strošek ogrevanja. Enokompresorska črpalka, ki zmore kot maksimum 55 °C ali 60 °C, pri 55 °C deluje na zgornjem robu svoje zmogljivosti in ima zato gotovo tudi krajšo življenjsko dobo.

Zamolčana dejstva kupcem

Torej kako potem razumeti dejstvo, da imajo enokompresorske črpalke nižji izkoristek pri radiatorski vodi, če jih v svojih reklamnih materialih proizvajalci oglašujejo s COP (izkoristek) tudi preko 5, na drugi strani pa dvokompresorske ne presegajo COP 4,2? Zato, ker gre za manipuliranje s podatki. COP izkoristek proizvajalci v veliki večini merijo pri 2 °C ali 7 °C zunanje temperature in pri temperaturi vode 35 °C, kar je primerno za talno greetje in ne za radiatorje. In nižja kot je tempera-

tura vode, večji je COP. Resni proizvajalci dvokompresorskih toplotnih črpalk, ki so zasnovane posebej za radiatorje, merijo COP pri temperaturi vode 45 °C in več, saj ni smiselno izkoristka meriti pri temperaturi, ki je primerna za talno greetje. Dejstvo je, da ima vsaka črpalka svoje prednosti in namen uporabe. Enokompresorske so optimalne za talno greetje in temperature do 45 °C, dvokompresorske pa za radiatorsko ogrevanje in za temperature nad 45 °C.

Kolofon

Kakovost bivanja, oglasna priloga Štajerskega tednika

8. oktober 2019

Urednik priloge: Jože Mohorič

Fotografije: Črtomir Goznic

Avtorji prispevkov: Natalija Škrlec, Jože Mohorič, sta

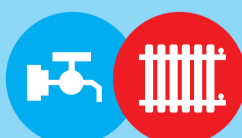
Lektoriranje: Lea Skok Vaupotič

Tehnično urejanje: Dani Rižner

Trženje: Marketing družbe Radio Tednik Ptuj

STROJNO INSTALATERSTVO

VODOVOD - OGREVANJE - PLINSKE
INSTALACIJE - ADAPTACIJE KOPALNIC

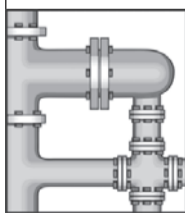

Zdenko
GASENBURGER s.p.
Slovenja vas 62, 2250 Ptuj

Z VAMI
25
LET

Tel.: 02 788 54 33, fax: 02 788 54 34, GSM: 041 676 341
email: zdenko.gasemburger@siol.net, www.gasemburger-sp.si

* STROJNE INŠTALACIJE * GRADBENIŠTVO * IZKOPI

DONAJ s.p.

STANISLAV DONAJ s.p.
Gajevci 24/a 2272 Gorišnica,
Tel: 02/7408-163, Fax: 02/7408-164

Gsm: 041/ 705-491,
041/ 793-461,
041/ 790-995

Z VAMI
VEČ KOT
30 LET

Email: donaj@teleing.com,
stanko.donaj@gmail.com
HTTP://www.VODOVOD-DONAJ.COM

* Vodovodna dela * Ogrevanje
* Pluvia sistemi * Hidrantna omrežja
* Svetovanje * Zidarska dela
* Obrtniška dela * Strojni izkopi * Preboji *

ZPS za skupinski nakup kaminskih peči na pelete izbrala M Tehniko

Ljubljana, 17. septembra - Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS) je za skupinski nakup kaminskih peči na pelete izbrala M Tehniko. Zanimanim potrošnikom, ki se sicer še vedno lahko prijavijo za sodelovanje, bodo na izbiro le preverjeno kakovostne kaminske peči, rok za nakup pa je do 15. oktobra oz. do razprodaje zaloga.

»Potrošnikom bomo ponudili le tiste toplozračne kaminske peči na pelete, ki so dosegle dovolj visoko oceno na testu potrošniških organizacij. Tudi tokrat, tako kot v primeru klimatskih naprav, ponudba zato ne bo vključevala cenejših modelov,« je, kot so sporočili z ZPS, na današnji novinarski konferenci v Ljubljani pojasnil Boštjan Okorn z ZPS, tudi vodja projekta Clear 2.0 za Slovenijo.

Vsi zainteresirani potrošniki lahko po njegovih pojasnilih še vedno oddajo prijavo za sodelovanje v skupinskem nakupu, in sicer na spletni strani www.SKUPINSKInakupZPS.si.

Prijava je namreč pogoj za sodelovanje v skupinskem nakupu, rok za nakup kaminskih peči po pogojih skupinskega nakupa pa je do 15. oktobra oz. do razprodaje zaloga. »Zaloge kaminskih peči na pelete, ki jih udeleženci skupinskega nakupa lahko kupijo po pogojih, ki smo jih za njih dosegli, so omejene,« je še dodal Okorn.

Potrošniki bodo lahko kaminske peči naročili v 40 poslovalnicah M Tehnika, v šestih centrih M Tehnika po državi pa si bodo lahko peči tudi fizično ogledali.

Interes za sodelovanje v skupinskem nakupu je do sredine septembra izrazilo več kot 680 potrošnikov.

Ogrevanje na olje ali plin? Z obema je udobno, a plin je cenejši

Marsikdo se pred začetkom kurilne sezone znajde pred dilemo, kateri energent izbrati za dolgoročno ogrevanje doma.

Kurilno olje je primerno za večino gospodinjstev, ki imajo prostor za kotel z rezervoarjem in dimnik, a se cene kurilnega olja, še posebej v primerjavi z ogrevanjem na plin, nenehno dvigujejo, zato se računica največkrat ne izide. Za ogrevanje na kurilno olje potrebujemo relativno veliko prostora za postavitev sistema - kurilno olje kurimo v kotlovnici, olje pa shranjujemo v rezervoarju, zato je treba v objektu načrtovati primerno postavitev in vgradnjo.

Ogrevanja na olje spada med centralno ogrevanje, torej energent ne izgoreva v prostoru, kjer ga potrebujemo, nato pa sistem s pomočjo vode, zraka ali pare prenese toploto v prostor, ki ga želimo ogrevati. Kurilno olje spada med energente, pri katerih potrebujemo malo dela za vzdrževanje - nato-

čimo ga v rezervoar, ta se pretaka v kotel, z zgorevanjem pa pridobivamo toploto. Za temperaturo v prostoru skrbi regulator ogrevanja, tako da je v bivalnih prostorih vedno toplo. Olni kotli so primerni za vse objekte s talnim ali radiatorskim ogrevanjem. Stroške ogrevanja na kurilno olje lahko zmanjšamo z zamenjavo obstoječega kotla za bolj učinkovitega. Visokotemperaturni kotli imajo večjo toplotno izgubo kot nizkotemperaturni, kondenzacijski pa izkoristijo tudi toploto iz dimnih plinov in tako nudijo še večji izkoristek.

Plin je energent, ki ga za ogrevanje svojih domov izberejo mnogi. Tovrstno ogrevanje okolje onesnažuje veliko manj kot uporaba drugih fosilnih goriv, saj sta stranska produkta plinskega ogrevanja predvsem vodna para in manjše količine ogljikovega dioksida. Pri plinskem ogrevanju se ne srečujemo z neprijetnim vonjem, sajami ali pepelom, ogrevanje na zemeljski plin pa zahteva tudi manj

vzdrževanja in rednega čiščenja grelnice ali dimnika. Kljub temu so redni letni pregledi nujni.

Plinsko ogrevanje, ki je varen in prilagodljiv sistem, lahko zrak ogreje na višjo temperaturo kot druga goriva, pri tem pa porabi manj energije.

Kot na svoji spletni strani navajajo v podjetju Domplan, lahko ob uporabi zemeljskega plina v primerjavi s kurilnim oljem tudi precej prihranimo - pri povprečni porabi 2500 litrov kurilnega olja na leto v primeru zamenjave energenta ter kotlovske opreme prihranimo do 1280 evrov letno. S tem prihrankom lahko v dveh do petih letih, odvisno od vrednosti vgrajene opreme, pokrijemo celotno investicijo v prenovi kotlovnice in zamenjavo energenta.

Da bo uporaba zemeljskega plina varna, moramo poskrbeti tudi za pravilno projektirano in brezhibno izvedeno plinsko instalacijo. Za varno uporabo je pomembno tudi redno vzdrževanje plinskih naprav in instalacije ter spoštovanje navodil o uporabi zemeljskega plina.

Letna poraba kurilnega olja (litrov)	Uporabna toplota kurilnega olja (kWh/leto)	Izkoristek kondenzacijske plinske peči 97 %			Izkoristek 15 let starega kotla na kurilno olje 85 %	
		Cena kurilnega olja (€/liter)	Letni strošek kurilnega olja (€)	Cena zemeljskega plina (€/kWh)	Letni strošek zemeljskega plina (€)	Izračunani letni prihranek (€)
2000	17289	1,009	2018	0,0565	1.007,0 €	1.011,0 €
2500	21611	1,009	2522,5	0,0555	1.236,5 €	1.286,0 €
3000	25934	1,009	3027	0,0555	1.483,8 €	1.543,2 €

Tabela: Primerjava cen plin-olje

Prihranki izračunani na podlagi cen energentov iz julija 2019. Izračun prihrankov je narejen v primerjavi s kondenzacijsko plinsko pečjo s povprečnim izkoristkom 98% in 15 let starim oljnim kotlom s povprečnim izkoristkom 85%. Vir: Domplan

Kotel na polena s pametnim nadzorom

- Uplinjevalni kotel na polena SELTRON UKP z visokim 93 % izkoristkom.
- Serijsko vgrajena Lambda sonda omogoča stalen nadzor optimalnega zgorevanja in s tem maksimalno učinkovitost in nizke emisije.
- Preko aplikacije °Clausius je lastnik kotla pravočasno obveščen, kdaj je potrebno ponovno nalaganje polen. Prav tako lahko v vsakem trenutku preveri stanje delovanja kotla - temperature, obvestila, napake.
- Možnost subvencije EKO sklada.

SELTRON

VARČNO OGREVANJE

080 13 55

Tržaška cesta 85 A | 2000 Maribor | www.seltron.si

Pisma bralcev

Spoštovane poslanke in poslanci!

V DZ se lotevate različnih perečih vprašanj. Dajete različne pobude, postavljate poslanska vprašanja in vlagate v proceduro bolj ali manj uspešno, različne zakonske predloge.

Veliko se govori in dela na reševanju socialnih problemov v naši domovini. Nikjer pa nisem zasledil, da bi se katera PS, lotila problema, ne tako majhnega števila državljanov, ki ne prejemajo nobenih finančnih sredstev. Gre za skupino ljudi, ki so izgubili možnost pridobitve državne pokojnine z tako imenovano Svetlikovo pokojninsko reformo, v letu 2012. V glavnem gre za starejše državljanke, stare 70 let in več. Večina jih je v svojem življenju delala, kot gospodinje in skrbele so, v veliko primerih, za kar veliko in številno družino. Predvidevam, da je število moških v tej kategoriji državljanov, ki so brez kakršnih koli dohodkov, bistveno manjše, kot je število. Tudi sem prepričan, da večji del teh ljudi, ki so brez vsakih finančnih sredstev, živi na slovenskem podeželju in še to na področjih, kjer je demografska situacija slabša od slovenskega demografskega povprečja. Morda je tudi to razlog, da se z tem problemom, nihče ne ukvarja. Po podatkih, ki so bili objavljeni ob ukinitvi te državne pokojnine, je takih oseb bilo takrat okrog 16 500. Koliko jih je danes, ne vem. Vem pa, da gre za izredno velik problem, ki ga nihče v naši državi ne rešuje. Ne izključujem možnosti, da se motim in da delate na odpravi omenjenega problema, ki bi mu lahko rekli celo neke vrste slovenska sramota.

Argument, s katerim so ukiniteli te starostno državno pokojnino, ki ni bila velika, a je predstavljala nek trajni vir in s tem varnost vsaj za silo, je bil in je še danes isti, da pač niso vplačevali v pokojninsko blagajno in da zato niso opravičeni do nikakršne pokojnine. Na drugi strani, pa vsi vemo, da obstaja prav tako neka druga skupina ljudi, ki tudi ni vplačevala, a vseeno prejema določene dodatke oz. večjo pokojnino, kot bi jim pripadala na podlagi vplačanih sredstev. Pri njih gre menda, za posebne zasluge za narod.

Sam pa mislim, da bi med posebne zasluge lahko mirno prišteli tudi delo omenjenih žena in mož, ki so imeli družine, dali temu narodu nove državljanke in so na starost ostali brez vsake finančne podpore. Pričakovanja, da naj jih otroci vzdržujejo iz ustvarjenega premoženja oz. svojih prihodkov, so sicer legitimna, a marsikje neuresničljiva, ker tudi njihovi otroci ob vse večji draginji ne zaslužijo dovolj, niti za lastno preživetje.

Ob tem se vsak lahko vpraša, kako je mogoče, da država, ki temelji na v ustavi zapisani socialni pravičnosti, ne prepozna tega velikega problema in kako je mogoče, da se je neki skupini ljudi vzela pravica, ki je nekoč že obstajala in jim je dajala vsaj za silo neko osnovno človeško dostojanstvo.

Ker ste poslanci najvišje izvoljeni predstavniki ljudstva, vas torej pozivam in prosim, da razmislite o problemu, ki sem ga izpostavil in odprete razpravo o možnosti vrnitve te pravice. Celotni letni strošek take pokojnine bi znašal pri izplačilu, ne ve, 200 EUR mesečno okrog 30 milijone EUR, če računamo, da je takih obubožanih državljanov danes okrog 13 000, torej manj, kot jih je bilo leta 2012. To je znesek, ki je le malo višji, kot je bil odpis dolgov družine Jankovič.

Spoštovani, zelo bom vesel, če mi bo katera PS odgovorila, kaj misli o izpostavljenem problemu.

Alojz Sok, nekdanji poslanec.

Ptuj • Aleksander Lorenčič v Kavarni pod odrom

Ptujski grajski kompleks je predvsem ptujski

V Kavarni pod odrom se je 19. septembra začela nova sezona četrtkov v tem lokalu, pogovori z znanimi Ptujčani, ki jih vodi Vojo Veličkovič. Vojo svoje goste vedno tudi upodablja v intarziji. Prvi gost v novi sezoni in 23. po vrsti je bil Aleksander Lorenčič, direktor Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož.

Foto: Črtomir Goznik

Konservatorski načrt za ptujski grajski kompleks še nekaj časa ne bo pripravljen.

V ospredju pogovora je bil ptujski grajski kompleks, ki je spomenik državnega pomena, njegova ureditev in vrnitev arheološkega muzeja, ki ga je Ptuj izgubil leta 2011.

„Ptujski muzej je specifičen, včasih zavidam drugim kolegom, muzealcem, ki so nastanjeni v enem objektu, kjer so celoten kader, razstavišča, depoji. V takšnih razmerah je zelo lepo delati. Ptujski muzej pa je upravitelj 21 objektov. To je že v osnovi skregano s

kmečko logiko. Muzej je ustanovljen zaradi muzejske dejavnosti, muzejskih zbirk, v 90 % pa se namesto z osnovnim poslanstvom ukvarjamo z upraviteljskimi zadevami. Veliko tega, kar dobimo iz javne službe ali iz tržne dejavnosti, vlagamo v same objekte, za ureditev sanitarij na ptujskem gradu, vzdrževanje samih prostorov itd. Veliko je objektov s potencialom, naj izpostavimo samo žitnico. To je izjemna stavba, projektov in idej za kaj naj bi jo namenili, je bilo

Letos le prva mapa v okviru konservatorskega načrta

Zadnjih nekaj let si v muzeju ponovno prizadevajo za konservatorski načrt za grajski hrib, ki bo izhodišče za vse nadaljnje posege na tem območju, kot za objekte, vsebino in krajino. Za vsako leto posebej je bilo rečeno, da bo pripravljen. Pred kratkim pa so izvedli, da bo letos pripravljena še mapa ena, sledili naj bi še mapi dve in tri. Vse se odvija prepočasno. Nisi odvisen samo od sebe, tu so še lokalna skupnost, država kot lastnica, Zavod za varstvo kulturne dediščine. V okviru kandidature za EPK 2025 se ponovno pojavljajo takšni ali drugačni predlogi, projekti. Že ob sami kandidaturi pa je Lorenčič jasno povedal, kaj potrebuje Ptuj. Predvsem so to jasne prioritete, ki bodo Ptujju nekaj prinesle, tem pa naj sledi sistematično delo, ki ne bo odvisno od vsakokratnih občinskih ekip ali muzejskega direktorja.

Foto: Črtomir Goznik

Vojo Veličkovič in Aleksander Lorenčič

Zamenjava zabojnikov ni rešitev ...

V kleti nekdanje upravne stavbe Kmetijskega kombinata in v depojih je v pretežni meri v lesenih zabojnikih deponirano rimsko kamnito gradivo. V preteklem letu jim je bilo v okviru inšpekcijskega obiska naloženo, da morajo do konca septembra letos lesene zabojnike zamenjati. Dejstvo je, da bodo vse te eksponate, preden jih bodo ponovno predstavili, morali ponovno restavrirati. Nekaj teh eksponatov že pripravljajo za letošnjo osrednjo arheološko razstavo, namenjeno jubileju mesta, ki jo bodo odprli 22. novembra na ptujskem gradu. Postavili jo bodo v nekdanjih prostorih grajske konjušnice, v pritličju vzhodnega stolpa. Vse to pa so parcialne rešitve. Ptuj nujno potrebuje novo arheološko razstavišče.

že veliko. Čas teče, objekt propada, zgodi pa se nič. Država bo morala spremeniti svoje vedenje tudi na tem področju, resno razmisliti o javno-zasebnem partnerstvu tudi, ko gre za takšne objekte, da se jih bo skozi primerno vsebino in partnerstvo ohranilo kot kulturno dediščino. Obstajajo ljudje, ki imajo veliko kapitala in tudi interese. Zaradi birokratskih in drugih zahtev danes marsikdo obupa,“ pravi Lorenčič, ki mora krmariti med ustanovitelji muzeja in državo kot lastnico grajskega kompleksa ter stroko, pri čemer poudarja, da je ptujski grajski kompleks predvsem ptujski. Dokler ne bo preskoka v tem zavedanju, tudi celostne sistematične prenovle ne bo.

Ptuj potrebuje jasne prioritete, ki mu bodo dolgoročno nekaj prinesle

Dejstvo je, da je Ptuj imel od leta 1928 pa do leta 2011 arheološko zbirko v dominikanskem samostanu. Stanje, kakršno je, ne prenese

več obotavljanja, treba je sprejeti odločitev, kako in kaj naprej, ne več spreminjati smernic in vizije z vsako novo oblastjo. V tem tiči glavni problem, ne samo za ptujsko arheologijo, tudi za grajski kompleks in številne druge primere v mestu. Treba se je odločiti za realne projekte, ki jih Ptuj dolgoročno potrebuje in jih želi pripeljati do konca. „Kot predstavnik muzeja seveda v ospredju postavljam rešitev arheološke dediščine. Trenutno stanje brez jasnih vizije in prioritete je najslabše možno. Številna mesta v Sloveniji nas gleda tega prehitvajo po levi in desni. Postavlja se sicer vprašanje, kaj lahko vložek v kulturno dediščino prinese. Vsa mesta, ki razmišljajo malo širše, to razumejo, vlagajo v to in se jim to tudi vrača,“ je jasen Lorenčič.

Prvi pogovor v novi sezoni četrtkov na Ptujju v The Legend pubu sta z igranjem obogatili mladi glasbenici, učenki Glasbene šole Karola Pahorja Ptuj, Maja Gošnjak na flavti (mentorica Sara Praper) in Blažka Brlek na harmoniki (mentorica Marjeta Babič).

MG

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

www.tednik.si www.radio-ptuj.si

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znancu!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj, tel. 02 749 34 10. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

www.tednik.si

LUCIJA MLINARIČ
Poslednje slovo od mlade športnice

ZAKAJ MEGHAN IN HARRY
tožita medije?

MAYA BEROVIČ
občuduje samo sebe ...

TEJA PERJET IN JANI JUGOVIČ
poroka 'cool' para

NIKA ZORJAN
spopadla se je s svojim največjim strahom

VSAK PONEDELJEK
razgaljamo slavne

Ne spreglejte v novi Zarji Jani!

Kolaps na cestah, naš vsakdanji POTREBUJEMO AVTOCESTNO POLICIJO!

Če si star, še ne pomeni, da moraš biti tiho!

Ženska v srednjih letih gre na zmenek ...

URARKA ZA VEDNO!

Potrebujemo avtocestno policijo!

Kolaps na cestah, naš vsakdan

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom Novice Svet24, za samo 2,99 EUR in v kompletu z revijo Zvezde Lady, za samo 3,99 EUR.

zarija Jana Vsak torek

Naš pogovor
Tina Mahkota, prevajalka
Kritična misel je stalnica njenega življenja

Slovenska podjetnost
Katarina Fajfar
Kreme in balmi izpod »prstov« narave

Spomini na otroštvo znanih Slovencev
Nana Milčinski, režiserka, dramaturginja in pevka
Kako živi prva Ježkova vnukinja?

Svet energij
Otrok skozi energije mame, očeta in družine

Zdravje
Zakaj prohibicija konoplje?

Zgodovina človeštva je povezana s pohlepom, željo po denarju, kopicenju bogastva, ki naj bi prinašalo moč in ugled. Zgodovina pa nas tudi uči, da je pohlep prej ali slej tako ali drugače kaznovan; samoregulativna narave (vesolja) poskrbi za to. Zavedanje o tem nosi v sebi vsak človek, zato so se pohlepa še ne tako davno nazaj ljudje sramovali. Zakaj ga torej današnje družbene norme nič več ne obravnavajo kot nesprejemljivega, neetičnega, škodljivega, kako se je zgodilo, da je pohlep nenadoma postal vrhuna, saj danes velja, da več kot imaš, za bolj uspešnega veljaš.

ŽE v prodaji!

TOREK 08.10.

00:00 Video strani
08:00 Otvoritev Doma krajanov Naraplje
09:30 Gostilna pr' Francet'
10:30 Se še spomnite?
12:00 Video strani
14:00 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Kronika iz občine Majšperk
19:50 Pregled tedna MNZ Ptuj
20:00 Destrnik – oddaje iz preteklosti
21:30 Otvoritev Doma krajanov Naraplje
23:00 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK
več na spletni strani
www.siptv.si

SREDA 09.10.

00:00 Video strani
08:00 Kronika iz občine Hajdina
10:00 Pozdrav jeseni v Staršah 2.del
12:00 Video strani
14:00 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Oddaja iz občine Starše
20:00 Spominska slovesnost v Doleni
21:00 GoAvt – športna oddaja
21:50 Pregled tedna MNZ Ptuj
22:00 Sreda v sredo
23:00 Video strani

program v živo tudi preko spleta:
www.siptv.si

ČETRTEK 10.10.

00:00 Video strani
08:00 150 let GIM Ptuj
09:00 Ljudski pevci se predstavijo
10:30 Utrip iz Ormoža
12:00 Video strani
14:00 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Seja sveta Dornava – v živo
20:00 Srečanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju
22:00 Utrip iz Ormoža
23:00 Video strani

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si
Marketing: Megamarketing d.o.o.; 02 749 34 27; 031 627 340

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanjci 1d. Tel. 051 667 170.

PO ZELO ugodnih cenah odkupujemo vse vrste hlovine, predvsem hrast in bukev. Možnost odkupa tudi na panju. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogaska Slatina. Telefon 041 785 318.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

PRODAM dve telički simentalki, stari 3 mesece ter 3 mesece in pol, odstavljeni od mleka. Tel. 070 250 441.

KUPIM kosilnico Gorenje Muta, lahko je v okvari, in Akme motor, ki je tudi lahko v okvari. Tel. 051 376 732.

PRODAM odojke. Telefon 031 869 817.

SREDA JE DAN ZA ZVEZDE

Vsako sredo

Štajerski TEDNIK

www.tednik.si

Stajerskitednik

Stajerskitednik

Zapel je zvon tebi v slovo ...
Poln bolečin ostaja spomin, ostaja praznina, molk in tišina ...

V SPOMIN

Danes, 8. oktobra, mineva pet let, odkar se je za vedno poslovil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat, svak in stric

Avgust Šibila
IZ APAČ 251, NA DR. POLJU

Hvala vsem, ki ga obiščete, mu prižgete svečko in se z lepo mislijo spomnite nanj.

Njegovi najdražji

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Pro SIGMA PLUS

ČISTILNE NAPRAVE in RABA DEŽEVNICE

PREDNOSTI ZA VAS:

- številni zadovoljni kupci,
- monolitna izvedba,
- 20 - letne izkušnje,
- poštena cena in kvaliteta,
- Made in Germany,
- do 35 let garancije.

www.dezevnica.si
www.cistilne-naprave.si

SONČNA ELEKTRARNA ZA LASTNO RABO

PREDNOSTI ZA VAS:

- energetska neodvisnost,
- 10 - letne izkušnje,
- plačate le razliko med porabljenim in proizvedeno energijo,
- Made in EU,
- preprosta in hitra izvedba.

www.solarna-tehnologija.si

BREZPLAČNI TELEFON
080 88 55

Umrlji so

Matilda Muraj, roj. Habjanič, Svetinci 22, roj. 1944 – umrla 25. septembra 2019; Vinko Brenčič, Polenshak, Hlaponci 39, roj. 1935 – umrl 23. septembra 2019; Ivanka Mahorič, roj. Grobelšek, Ptuj, Rimska ploščad 3, roj. 1943 – umrla 26. septembra 2019; Srečko Fric, Slovenja vas 30a, roj. 1954 – umrl 27. septembra 2019; Miroslav Filipič, Sakušak 74, roj. 1946 – umrl 28. septembra 2019; Janez Podgoršek, Podlehnik, Ložina 34, roj. 1925 – umrl 28. septembra 2019; Martin Hentak, Slavšina 19, roj. 1939 – umrl 29. septembra 2019; Franc Kaisersberger, Strnišče 16, roj. 1943 – umrl 30. septembra 2019; Ivana Bauman, roj. Jeza, Lovrenc na Dravskem Polju 127, roj. 1933 – umrla 30. septembra 2019.

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

USODNI TRIKOTNIK
TAJNE AGENTKE

Globoko ozadje politične spletke: kako je nekdanja uslužbenka občine Škofljica postala tajna agentka Sove

REPORTAŽA V koloni na mejnih prehodih z Avstrijo
OPERACIJA MERCATOR Kdo bo odstavil Tomislava Čizmića
INTERVJU FRANC KANGLER Šarec bi bil dober za buldožerista

IZ NOVE ŠTEVILKE

INTERVJU
Franc Kangler: Šarec bi bil dober za buldožerista

DOSJE
Operacija Mercator: kdo bo odstavil Tomislava Čizmića

REPORTAŽA
V koloni na mejnih prehodih z Avstrijo

POZABLJENI
Katarina Hočevar, nekdanja poslanka Državlanske liste

www.reporter.si

PeTV PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

TOREK 8. oktober

7:30 Glasbena osmica (slo.), pon.
8:00 Utrip Ormoža
9:15 Pomurski tehnik
9:40 Kuhinja, pon.
10:05 Čista umetnost – oktober, pon.
10:25 PNK: Peter Vesenjaj, pon.
11:10 Sport(no): Marko Matic, pon.
11:30 Pogled nazaj, pon.
11:50 Arbitrum (v mapi filmi)
12:00 Ptujka kronika, pon.
12:25 Glasba za vse, pon.
12:55 Obzornik TV Dravograd
13:45 Sekvenca, pon.
13:55 Charlie Chaplin, pon.
14:25 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujka kronika, pon.
18:30 Utrip MNZ sez. 19/20, 7. odd., pon.
18:40 Glasbena osmica (tuja), pon.
19:10 PNK: Peter Vesenjaj, pon.
19:45 Sekvenca, pon.
20:00 Ptujka kronika, pon.
20:30 Čista umetnost – oktober, pon.
20:50 Pogled nazaj, pon.
21:10 Poetovio Cup 2019, pon.
21:35 Sport(no): Marko Matic, pon.
22:00 Ptujka kronika, pon.
22:30 Jesenske serenade 2. del
23:40 Videostrani

ČETRTEK 10. oktober

7:30 Glasbena osmica (tuja), pon.
8:00 Pomurski tehnik, pon.
8:25 Kuhinja, pon.
8:50 Utrip Ormoža, pon.
10:05 PNK: Peter Vesenjaj, pon.
10:35 Sport(no): Marko Matic, pon.
10:55 Čista umetnost – oktober, pon.
11:25 Glasba za vse, pon.
12:30 Ptujka kronika, pon.
12:40 Obzornik TV Dravograd, pon.
13:30 Sekvenca, pon.
13:40 Gostilna »Pr Francet«, pon.
14:35 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujka kronika
18:30 Povabilo na kavo
19:00 Glasbena osmica (slo.), pon.
19:30 Čista umetnost – oktober, pon.
19:50 Arbitrum, pon.
20:00 Ptujka kronika, pon.
20:30 Utrip MNZ sez. 19/20, 7. odd., pon.
20:40 Sport(no): Marko Matic, pon.
21:00 Pogled nazaj, pon.
21:20 Poetovio Cup 2019, pon.
21:45 Sekvenca, pon.
22:00 Ptujka kronika, pon.
22:30 Jesenske serenade 2. del, pon.
23:40 Videostrani

SREDA 9. oktober

7:30 Glasbena osmica (tuja), pon.
8:00 Pomurski tehnik, pon.
8:25 Kuhinja, pon.
8:50 Utrip Ormoža, pon.
10:05 PNK: Peter Vesenjaj, pon.
10:35 Sport(no): Marko Matic, pon.
10:55 Čista umetnost – oktober, pon.
11:25 Glasba za vse, pon.
12:00 Ptujka kronika, pon.
12:30 Utrip MNZ sez. 19/20, 7. odd., pon.
12:40 Obzornik TV Dravograd, pon.
13:30 Sekvenca, pon.
13:40 Gostilna »Pr Francet«, pon.
14:35 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujka kronika
18:30 Povabilo na kavo
19:00 Glasbena osmica (slo.), pon.
19:30 Čista umetnost – oktober, pon.
19:50 Arbitrum, pon.
20:00 Ptujka kronika, pon.
20:30 Utrip MNZ sez. 19/20, 7. odd., pon.
20:40 Sport(no): Marko Matic, pon.
21:00 Pogled nazaj, pon.
21:20 Poetovio Cup 2019, pon.
21:45 Sekvenca, pon.
22:00 Ptujka kronika, pon.
22:30 Jesenske serenade 2. del, pon.
23:40 Videostrani

Na voljo mobilni aplikaciji **Radio Ptuj** in **Štajerski tednik** za iOS in Android naprave

ŠT

Naročite Štajerski TEDNIK

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglaših
- revija STOP (spored)
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Priekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

STOP
SPORED

NAROČILNICA ZA **Štajerski TEDNIK**

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____

Davčna številka: _____
Telefon: _____
Datum naročila: _____
Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj o.o.o.
Osajnikova c. 3
2250 Ptuj

Galov denar porabila za stanovanje in knjige

Javnost je pretresena nad dogajanjem na Štajerskem. Tam je zadnjih sedem mesecev potekala akcija zbiranja sredstev za Gala iz Dupleka, ki potrebuje 120.000 evrov za operacijo deformiranih roki v Ameriki.

Javnost je o namenih Nataše Švikart, predsednice društva Maus iz Maribora, podvomila, ker ni redno sporočala, koliko sredstev je že prišlo za Gala od SMS-donacij in nakazil na tekoči račun. To je bilo dovolj, da se je na družbenih omrežjih pojavilo več posameznikov z zapisi, ki so pozivali k bojkotu dobrodelne akcije za šestletnega fantka prek društva Maus.

Medtem je tudi Galova mama, Nataša Vrbnjak Šteflič, posumila, da nekaj ni v redu. Kot je povedala, je Švikartova ni obveščala o višini zbranih sredstev, skrbela jih je blokada društvenega računa in komunikacija med njimi, ki je bila pomanjkljiva. Menda je Švikartova, tako je povedala Galova mama, tudi večkrat kričala nanjo, ko se je zanimala za to, kako poteka akcija. Po prvih indicijah, da nekaj ni v redu, je Nataša Švikart zagotavljala, da deluje transparentno. Trdila je celo, da bo z dokumenti in bančnimi izpiski dokazala, da je vse v redu, a se to kljub več pozivom ni zgodilo. Medtem pa je Švikartova trdila, da ji vsi, tudi mediji, delajo krivico in

Šestletni Gal iz Zgornjega Dupleka potrebuje 120.000 evrov za operacijo rok. Foto: Facebook

Predsednica društva Maus Nataša Švikart je šele po pritisku javnosti in medijev priznala, da si je denar z računa za Gala »izposodila« za stanovanje in knjige ... Zdaj obljublja, da ga bo vrnila. Foto: GT

škodo ter ponavljala: »Mi delamo tako, kot je prav! V petih letih, odkar obstajamo, smo pomagali že v veliko primerih.«

Blokada jo je izdala

Ko smo se poglobili v številke in preverili poslovanje društva skozi

javno dostopne informacije, smo ugotovili, da je Maus lani posloval s kar visoko izgubo ter da sploh niso imeli statusa humanitarne organizacije. Zgovorna je bila tudi večdnevna blokada društvenega računa to poletje, ki je jasno nakazala, da je Galov denar, ki so ga zbrali do takrat (šlo je za okoli 30.000 evrov), nekam izginil. Če bi bil na računu, se blokada ne bi zgodila.

Nataša Švikart, predsednica društva Maus iz Maribora, je pod težo očitkov po nekaj dnevih zaničanja kakršnekoli krivde za izginuli denar klonila. Najprej je svoje nezakonito dejanje priznala Galovi mami, Nataši Vrbnjak Šteflič, nato še javnosti. Dejala je, da denarja ni ukradla, ampak si ga je samo »izposodila«. Gre za 29.000 evrov, ki jih je po lastnih besedah porabila, da bi se izognila stanovanjski stiski, ker se je razšla s partnerjem. Nekaj denarja pa je porabila še za tiskanje knjig, saj se v društvu ukvarjajo tudi z založništvom. Galovi družini je obljubila, da bo denar vrnila v najkrajšem možnem času.

PK

Podravje • Srhljivi kriminalni primeri

Nasilje kot iz ameriških filmov tudi na naših ulicah

V minulem tednu so se v Mariboru in njegovi okolici zgodili kar trije primeri kriminalnih dejanj, ob katerih človeku zaledeni kri. Očitno se tudi v tem okolju brutalnost in agresija kriminalcev stopnjujeta.

Za dva dogodka naj bi bil odgovoren 26-letni Hrvat, ki ima začasno bivališče prijavljeno v Mariboru. Prvo kaznivo dejanje, za katerega je osumljen, naj bi zagrešil minuli ponedeljek zvečer v Miklavžu na Dravskem polju, ko je kar na cesti v 36-letno žensko nameril pištolo. Med vožnjo jo je prehitel, ji zaprl pot, stopil iz vozila, pritekel do njenega vozila, odprl vrata in vanjo nameril pištolo. Zahteval je denar, voznica mu je izročila denarico. Ker pa je ta bila prazna, jo je odrgel v kanal. Že čez dva dni je nato nasilno nastopil do 22-letne Mariborčanke. V sredo pozno zvečer, ko je dekle po koncu službe odhajalo domov, ji je zaprl pot, zamaskiran prisedel v njeno

vozilo in ji grozil s pištolo. Vzel ji je denarico in mobilni telefon, storil je tudi kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost. 22-letnici je ukradel vozilo, pred tem pa ji zagrozil, naj o dogodku molči, saj jo bo opazoval. Može v modrem so ga naslednje jutro izsledili in priprli. Med preiskavo so nato ugotovili, da naj bi bil skupaj z dvema sosterorcema odgovoren tudi za primer avgustovske ugrabitve 37-letnega moškega v Mariboru. Policisti v intenzivni preiskavi ugotavljajo, ali je zagrešil še katero drugo kaznivo dejanje. „Med policijskim pridržanjem smo pri osumljencu opravili hišno preiskavo, pri kateri je bilo zaseženih več dokaznih predmetov, ki potrjujejo njegovo

Rop na cesti, tatvina v dvigalu in ugrabitev – takšna je statistika najbolj izstopajočih kriminalnih dogodkov v minulem tednu v Podravju. Foto: Media24

udeležbo v opisanih kaznivih dejanjih,“ so sporočili s Policije.

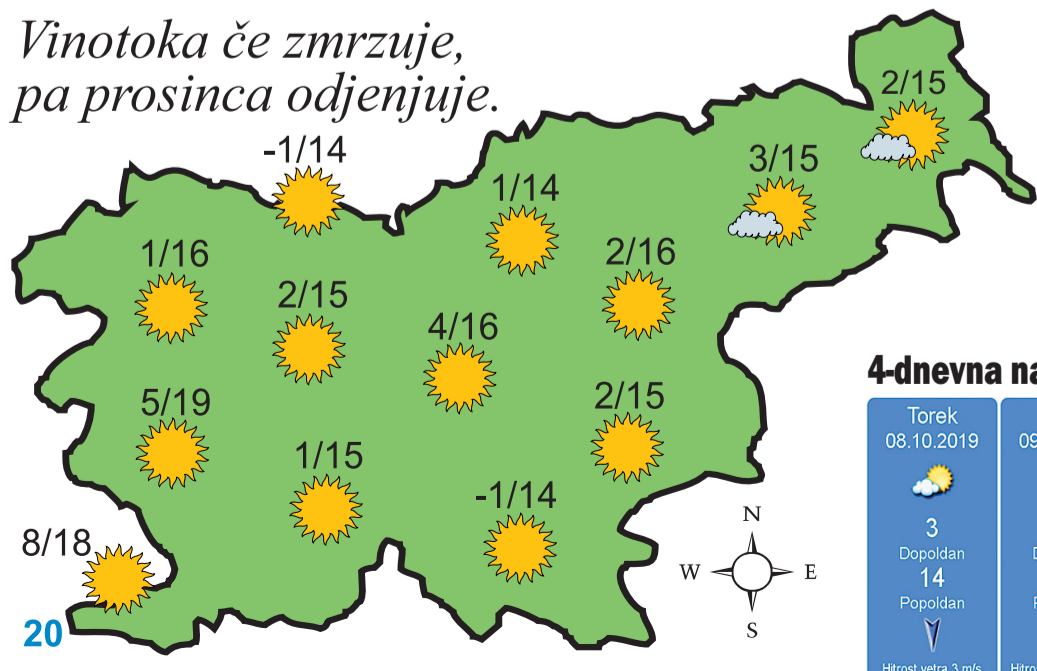
V Mariboru se je v minulem tednu zgodil tudi primer drzne tatvine. Dva neznanca sta oropala 33-letnico. Ta je na banki v središču Maribora dvignila 30.000 evrov gotovine in jih dala v ovojnico. Skupaj z 80-letno babico sta odšli v garažo nakupovalnega centra City, plačali parkirno in se z dvigalom spustili v kletno etažo. V dvigalu sta se jima pridružila dva moška, stara okoli 40 let. Eden izmed njiju je 33-letnici v dvigalu odtujil ovojnico z denarjem. Ženski sta v kletni etaži izstopili iz dvigala, moška pa sta se z dvigalom vrnila v pritličje.

Mojca Zemljarič

Rojstva: Janja Krajncič, Kajžar 36, Miklavž pri Ormožu – deklica Anabel; Sabrina Ambrož, Kraigherjeva ulica 21, Ptuj – deklica Naja; Sara Andrašič, Dravinjska cesta 48, Poljčane – deček Filip; Mateja Perko, Zgornji Žerjavci 42, Lenart v Slovenskih goricah – deklica Mia; Katica Petrovič, Formin 21f, Gorišnica – deček Nace; Lea Erhatic, Gajevci 2, Gorišnica – deklica Nika; Silvija Žnidarič, Kicar 3a, Ptuj – deček Anej; Medeja Notersberg, Podgorci 35, Podgorci – deček Lan; Sandra Kokol, Ulica 25. maja 9, Ptuj – deček Nik; Nuša Lajnšček – deklica; Kaja Kristl – deklica Lara; Polonca Kolbl Ivajnsič – deček Filip.

Poroka – Ptuj: Marjan Preložnik in Ana Točaj, Grajenščak 60.

Vinotoka če zmrzuje, pa prosinca odjenjuje.

Danes bo pretežno jasno. Jutro bo hladno in ponekod bo nižinah megleno. Burja na Primorskem bo dopoldne ponehala. Popoldne bo na vzhodu zapihal južni veter. Jutranje temperature bodo od -1 do 4, na Primorskem od 5 do 10, najvišje dnevne okoli 15, na Primorskem do 19 °C.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 08.10.2019	Sreda 09.10.2019	Četrtek 10.10.2019	Petek 11.10.2019
3 Dopoldan	5 Dopoldan	11 Dopoldan	7 Dopoldan
14 Popoldan	20 Popoldan	16 Popoldan	21 Popoldan
Hlrost vetra 3 m/s	Hlrost vetra 7.5 m/s	Hlrost vetra 3 m/s	Hlrost vetra 3 m/s

Vir: ARSO